

ÉLETTÜNK

XVI. évf. 12. szám (16. Jahrg. Nr. 12)

Az európai magyar katolikusok lapja

1984 december

Karácsonyi üzenet

IRÁNYI LÁSZLÓ PÜSPÖK KÖRLEVELE A KATOLIKUS MAGYARSÁGHOZ

Kedves Magyar Testvéreim!

A külföldi magyarok püspökének egyházmegyéje az egész világra kiterjed. A hívek lélekszámát tekintve a nagy egyházmegyékkal is vetélkedik. A szóróványjelleg a föld minden részén óriási feladat elé állítja az új püspököt, a papokat és a híveket is. Az egyház történelmében most először fordult elő, hogy a külföldön élő magyarok püspököt kaptak. Ezért az atyai gondoskodásért elsősorban II. János Pál pápának tartozunk köszönettel és hálával. Személyesen keresztül ő látogat el minden szóróványközösségbe és ő áll atyai jóságával mellettünk.

Püspökké szentelésem óta háromszor kerestem fel több Európában lévő közösséget is. Mindig szívesen jöttem és ez így lesz a jövőben is. Érezzük, hogy találkozáinkon az Úr is ott van közöttünk. Köszönöm a sok figyelmességet és kedvességet, amellyel elhalmoztatok!

Nemcsak Európában, hanem szerte az egész világon élő magyar katolikusok is várnak. Az ismerkedés és a helyzet felmérése okosságra és tapintatra int. Most rakjuk le azt az alapot, amelyre a későbbiekben építeni tudunk. Nem szabad homokra építeni. Engedjétek meg, hogy ebben a baráti levélben olyan fontos feladatról írjak, amely mindnyájunk közös ügye és fontosabb minden más szervezési gondnál.

A számítógépek segítségével rövid idő alatt egy egész sor nehéz feladatot megoldhatunk. Azonban teljesen kizárt dolog az, hogy egy ilyen — mégoly bonnyolult — gépet például államfői székbe „ültessünk”. Ott egy élő embernek kell jelen lenni. Az orvostudomány sok technikai segítséget ad a betegségek megállapításához és a betegek ápolásának zavartalan lebonyolításához. Egy automatát azért mégsem állíthatunk oda egy frissen operált beteg mellé. A betegágy mellé ember kell, akinek szíve van és érezni tud, segít és emberi módon cselekszik. Egy számítógép pillanatok alatt megállapíthatja, hogy a világirodalom hány Istenről írt művet tart számon. Azonban egy püspök nem ültethet a gyóntatószékbe egy számítógépet. Oda hívó ember kell, aki Isten megbízásából meghallgat és megbocsát.

Az embert és a számítógépet nem szabad összetéveszteni. Erre egyre inkább rájövünk: Isten szeretetét nem lehet a számítógép digitális mutatóján leolvasni. Csak akkor tudjuk ezt igazán megsejteni, ha egy nagy és szerető szívű emberrel találkozunk. Pontosan erről kell beszélnünk, amikor a hivatások problémája foglalkoztat bennünket: azokat a fiatal lányokat és legényeket keressük, akik mint Isten jóságának és emberszeretetének tanúi testvéreik elé mernek állni. Azokról az emberekről van itt szó, akik azt az életformát választ-

ják, amelyben egy nő vagy egy férfi Isten irgalmának közvetítőjévé válik. Olyan emberekre gondolok, akik nem csak az irodalomhoz, szociológiához vagy betegápoláshoz értenek, hanem Krisztus követéséről, az élő bitről és az

imádságos lelkületről is tanúságot tesznek.

Először azt kell kérni Istentől hogy hívó és imádkozó munkatársakat küldjön szőlőjébe. Ha valahol, akkor itt érvényes az evangélium szava: „Nem ti

választottatok engem, hanem én választottalak titeket”. Mi emberek nem gyárthatunk papokat, nővéreket vagy másfajta kategóriába tartozó személyeket, akiket csak úgy hevenyészett formában Krisztus követésére beállítunk. A papokat és a szerzeteseket Istentől kapjuk ajándékba. Természetesen jogunkban áll, hogy kérjünk és esedezünk értük. Néha az a benyomásunk, hogy közösségeinket nem is érdekli a hivatások sorsa. Talán hiányzik a kitartó, bensőséges, hősies és leleményes ima, amelyben Isten jóságát ostromoljuk, hogy kioldjon nekünk kollégákat, akik megosztják velünk a munkát.

Nyugodtan megkérdezhetjük magunktól: milyen a mi környezetiünkben a hangulat? Olyan-e, hogy a hivatás csírája kibontakozhat benne? Csak borotvaéles vitákból élünk vagy ismerjük a lelkiélet elmélyülését is? Találunk-e sorainkban alázatosságot, a szent dolgok iránti tiszteletet és keresztény szívéllyeséget? Képesek vagyunk-e szakszerű életről „más” véleményt is képviselni vagy elfogadjuk a divatos felfogást? Elfogadjuk-e azt az egyházat, amelynek tagjai vagyunk?

Isten meghívja az embereket, hogy kövessék őt. Az emberi közösség azonban nem állhat tétlenül és elszigetelten, amikor a papi és szerzetesi hivatásokról van szó. Fel kell ismerni a hivatások csíráját! Mint minden életet, a hivatásokat is ápolni, dédelgetni és fejleszteni kell. A fiatalok, akik a papi vagy a szerzetesi életet választják, nem egy légiertes térben vagy üvegházban fejlődnek. A családban és a hívek közösségében érlelődik hivatásuk. Óriási mértékben igazolódik a plébánia vagy a család stílusához. Ez a tény óriási felelősséget ró ránk! A hivatás elszunnyadhat, ha a példaképekben nincsen meg a hit, ha lelketlen vagy a papsághoz nem méltó a magatartás. A papok és szerzetesek belső erejétől függ sok esetben, hogy a fiatalok látják-e az értelmét Krisztus követésének! Senki nem akarja, hogy egy olyan papi korosztály növekedjen fel, amelyben hivatalnokok vagy funkcionáriusok veszik át a hitvalló lelkipásztorok helyét.

Tudjuk, hogy akiket Isten meghívott, azokat sokoldalú és különböző küldetésben részesíti. Egy jámbor öreg püspök a bérálás alkalmából rendszerint a következő imával fejezte be a szertartást: „Adj Uram családjainkban olyan keresztény szellemet, hogy azokban minél több hivatás bontakozzék ki és gazdagítsa egyházadat”. Mi talán kibővíthetjük ezt az imádságot így: „Tá- (Folytatás a 2. oldalon)

KARÁCSONY

Nápolyi betlehem (18. sz. második fele) München; Bajor Nemzeti Múzeum

PETŐFI SÁNDOR:

Karácsonykor

Énhozzám is benézett a karácsony
Tán csak azért, hogy búcsú orcát is lásson.
És rajta egy pár reszkető könyűt.

Menj el, karácson, menj innen sietve.
Hiszen családok ünnebnabja vagy te,
S én magam, egyes-egyedül vagyok.

Meleg szobám e gondolatból elhűl.
Miként a jócsabán függ a házeveszről,
Úgy függ szívemről ez a gondolat.

Hej be nem így volt, nem így
néhány napján!

Ez ünnep sokszor be vígan virradt rám
Apám, anyám és testvérem között!

Óh aki együtt látta e családot,
Nem mindennapi boldogságot látott!
Mi boldogok valánk, mert jók valánk.

Embert szerettünk és Istent imádtunk;
Akármikor jött a szegény, mi nálunk
Végasztalást és kenyeret kapott.

Mi lett a díj? rövid jólét múltával
Hosszú nagy inség... tenger, melyen
által

Majd a halálnak révéhez jutunk.

De a szeleynség énnekem nem fána,
Ha jó családom régi lombos fája
Úgy állna még, mint álla hajdanán.

Vész jött e fára, mely azt szétszaggatta;
Egy ág keletre, a másik nyugatra,
S éjszakra a törzs, az öreg szülők.

Lelkem szüülöm, édes jó testvérem,
Ha én azt a kort újólag megérem.
Hol mind a négyünk egy asztalhoz ül!...

Eredj, reménység, menj, maradj
magadnak.

Oly kedves vagy, hogy hinnem kell
szavadnak,

Ambár tudom, hogy mindig csak
hazudsz...

Isten veled te szép családi élet!
Ki van rám mondván a kemény ítélet,
Hogy vágyam üzzön és ne érjen el.

Nem nap vagyok én, föld és hold
körében

Mint vészjelentő üstökös az égen,
Magányos pályán búsan bújdosom.

(1846)

ÁLDÁSOS ÉS BÉKÉS
KARÁCSONYT,
BOLDOG
ÚJ ESZTENDŐT
KIVÁN OLVASÓINK
AZ ÉLETÜNK!

P. MEHRLE TAMÁS OP:

A szeplőtelen fogantatás misztériuma

„Íme a szűz méhében
fogant és fiat szül”
(Mt 1,23)

E szavakkal, melyek Izaiás próféta könyvéből vannak véve (vö Iz 7,14), támasztja alá Máté evangéliuma Máriának szűzi fogamzását és szülését. Manapság sokan Bultmannnak az „Entmythologisierung” nevezetű programját követve, Máriának a szűzi fogamzásában és szülésében is csak mitológiai értékű elbeszélést látnak. Ennek megfelelően tagadják Máriának maradandó szűzességét is. Úgy gondoljuk hasznos lesz, Jézus születésére, nevezetesen Mária szűzességére vonatkozó szentírási részletek hitelességének és jelentésének a kérdését közelebbről megvizsgálni.

Mitológiai vallások és a kinyilatkoztatott zsidó - keresztény vallás

Az ősi vallások egy bizonyos példakép-szimbolizmust használtak a kozmikus ciklusok és az emberi történelem leírásában. Az istenek történetében, mely minden idők előtt megtörtént, látták a kozmikus folyamatoknak és az emberi történelemnek a mintaképét, úgy-hogy az utóbbiak az előbbieknél csak az időben történő, végnélkül ismétlődő visszfényt alkották. A panteisztikusan felfogott világot az isteni elem főszályaian ezerszeresen átjárták és különböző szimbolikus formákban, képekben nyilatkoztak meg. Ezeket a vallásokat mitológiai vallásoknak nevezzük. A kinyilatkoztatás, melyet Isten a zsidó néphez intézett, a természetet „entmythologizálta”, a mítoszoktól megtisztította azáltal, hogy a politeizmus (a sokistent valló nézetet) kiküszöbölte és a természetben pusztán csak az egyedüli igaz és végtelen Istennek a semmiből létrehozott alkotását látta. Mily igazi mítosztalanítás az, amit Mózes első könyvének első fejezetében olvasunk: „Akkor megint szólt Isten: 'Legyenek világító testek az égbolton s válasszák

el a nappalt az éjszakától. Ezek határozzák meg az ünnepeket, a napokat és éveket. Fényeskedjenek az égbolton s világítsák meg a földet. Úgy is lett. Isten megteremtette a két nagy világítót. A nagyobbik világítót, hogy uralkodjék a nappalon és a kisebbik világítót, hogy uralkodjék az éjszakán, s hozzá még a csillagokat” (Ter 1, 14-16). A szentíró a világ teremtését olyan képek segítségével írja le, melyek megfelelnek az akkori népeknek a világról alkotott felfogásának, azonban a világ már nem isteni valami, Istennek csak véges teremtménye. Az embernek sem az a feladata, hogy az istenek életét sorszerű szükségességgel lemintázza, hanem önálló élete van, önálló történelme van, szabad akarata miatt Istennek saját életéért felelősséggel tartozik. Ennél radikálisabb mítosztalanítást el sem lehet képzelni. A régi népek az égiteket istenként imádták, a Szentírás szerint Isten azért teremtette őket, hogy az embereknek világítsanak!

Mitológiai elemek és szimbolikus kifejezések a Szentírásban

A mondottak alapján érthető, hogy Szent Pál figyelmezteti Timóteust, hogy a hívek „ne vesződjenek mesékkel”, ne adják magukat „üres fecsegésre” (1Tim 1, 4 és 6). Szt. Péter második levele büszkén vallja: „Nem kieszelt meséket vettünk alapul, amikor tudtul adtuk nektek Jézus Krisztus hatalmát és megjelenését, mert hiszen szemléltői voltunk nagyságának” (2Pt 1,16). Igaz ugyan, hogy néha a Szentírásban találkozunk még a régi mitológiából vett képekkel is, mint ahogy antropomorfizmusokra is akadunk, melyeket nem szabad szószentírent vennünk. Így a 89. zsoltárban olvassuk: „Seregek Ura! Ki olyan mint te? ... Te parancsolsz a háborgó tengernek, tobzódó hullámaint megfékezted. Rachabot átszúrtad és letiportad, ellenségeidet szétverte karod ereje” (Zsolt 89, 9-11). Tudjuk, hogy Rachab mitológiai tengeri szörny volt. A zsoltáros költői képként használja, hogy érzékeltesse Istennek mindenható erejét. Azonban épp ez az abszolút isteni hatalom kizár minden létezőt, mely nem Isten teremtménye lenne. Az újszövetségben is vannak néha képletes leírások, amelyeket szimbolikusnak kell értenünk. Így Jézus azt mondja Natánaelnek: „Azért hiszel, mert azt mondtam: Láttalak a fügefafa alatt. Nagyobb dolgokat fogsz látni ennél... Bizony, bizony mondom nektek: látni fogjátok, hogy megnyílik az ég és Isten angyalai föl-alászállnak az Emberfia előtt” (Jn 1, 50-51). János evangéliuma és a többi evangéliumok sem tudnak arról, hogy az apostolok valamikor Jézus előtt föl- és alászállni látták volna az angyalokat. Ennek a képnek, mely Jákob látomására utal (Ter 28,12) az értelme az, hogy a tanítványok majd meggyőződnek arról, hogy Jézusban valósul meg az embereknek Istennel való kapcsolata, ő számunkra az Istennel való találkozásunknak mintegy a helye.

Bultmann „Entmythologisierung”-ja és a hívő lélek magatartása

Ha Bultmann csak a Szentírás értelmében mítosztalanítaná a természetet, kifogásunk nem lehetne ellene. Ha rámutatna arra, hogy a Szentírás egyes képletes vagy antropomorfikus kifejezéseinek mi az igazi értelme, öröme fogadnánk magyarázatait. Az Egyház is

ezt teszi. A hiba ott van, hogy Bultmann és követői az „Entmythologisierung” nevében önhatalmúlag, racionalista módon, nem törődve az Egyház évezredek hitével, Istennek minden közbelépését a természetbe vagy az emberiség történelmébe mítoszoknak minősítik és ennek megfelelően tagadják. Ha a csoda eleve lehetetlen, akkor a Szentírásban leírt csodák is, — s ezekhez tartozik Jézus szűzi fogamzása és születése —, csak mítoszok lehetnek. De aki azért tagadja a csodát, az nem igazi exegétikai alapon, hanem ideológiai elfogultságból teszi. Pusztán emberileg nézve csakugyan lehetetlennek látszik, hogy az anyaság a szűzességgel karöltve járjon. Ezt Mária is megérezte és ezért tette fel a kérdést: „Hogyan történik ez, hiszen férfit nem, ismerem?” (Lk 1,34). S az angyal válaszában nem „entmythologizál”, hanem Isten mindenhatóságára utal. Mivel Mária szűzi anyaságát nem lehet csak a természet törvényeivel magyarázni, Isten közvetlen, a teremtett természet meghaladó közbelépésére kell visszavezetnünk. Ha nem is szabad mindenütt csodát lát-

nunk és keresnünk, a csodát elvből nem zárhatjuk ki, hisz az Úr Jézus maga is csodás tetteire hivatkozott. „Ha másképp nem, legalább tetteimért higgyetek” — mondta apostolainak (Jn 14, 11). S az evangélista megállapítja: „Jól-lehet (Jézus) ennyi csodát művelt a szemük láttára, mégsem hittek benne” (Jn 12,37).

Hogy Mária szűzi fogamzása és születése biológiailag hogyan történt, azt nem kell közelebbről boncolgatnunk. Ez, na úgy szabad mondanunk, Istennek eremtői műhelytitka. A csoda Isten műve, a csoda hogyanját reá kell bízunk. Elég egyszerű, hívő lélekkel elfogadnunk azt, amit Máté evangéliuma mond: Mária a Szentlélektől van áldott állapotban, sem József, sem egy másik férfi nem volt Jézus apja (vö Mt 1,20). S ahogy a Szűz Anya azonnal beleegyezett az angyal szavába, úgy mi is, ugyanazon hitbeli engedelmisséggel vegyük tudomásul Gábor arkangyalnak Máriához intézett szavát: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje árnyékoz be. Ezért aki születik is, szentnek hívatik, Isten Fiának... Mert Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1, 35-37).

Új magyar lelkész Máriacellben

Az elhunyt P. Sümegh Lothár OSB helyére új lelkipásztort kapott Máriacell és új őrt a Mindszenty-sír P. dr. Bourdeaux Ottó SJ személyében. — A francia név mögött 200 évre visszamenőleg erdélyi magyar család rejtőzik. 1774-ből egyik őse törzstiszt a 2. Székely határőr ezredben, akitől a családi örökségben egy kézzel írott és illusztrált imakönyvet őriznek.

Heves megyében Atkaron született 1922 március 25-én. Jogi pályára ment, a 2. világháború befejezése előtt 1944-ben tette le a jogi doktorátust. Utána novemberben bevonták német katonának a németektől megszállt Magyarországon. Ekkor már a kormányzót letették és a németek Szálasit nevezték ki államfőnek.

Katonai kiképzését P. Bourdeaux Regensburgban kapta, de már 1945-ben amerikai fogságba került, ahonnan 1946-ban visszatérhetett Magyarországra, és folytatta tanulmányait. Tíz évig mint ügyvéd működött. Édesapját 15 éves korában elvesztette, édesanyja, aki tanítónő volt, nevelte fiát. 1961-ben meghalt édesanyja is. P. Bourdeaux ekkor szabadabbá lett és 1963-ban belépett Bécsben a jezsuitákhoz. Teológiai tanulmányait Németországban folytatta és 1969-ben a rottenburgi egyházmegyében szentelték pappá. Magyar rendi előjárói 1971-ben Kanadába küldték pasztorációs munkára. Itt szeretettel foglalkozott a rezervációban élő indiánnokkal is, akiket a civilizáció a pusztulás szélére juttatta.

Két szívroham után, amikből teljesen felépült, választania kellett, hogy Ausztráliába vagy Európába menjen-e? Végül is előjárója Máriacell mellett döntött, mint egyik legfontosabb lelkipásztori helyre a négy nyelvet beszélő Páter számára. Máriacell ma különösen fontos kapu és lelkipásztori hely Kelet felé... Így P. Bourdeaux „binál”. Mikor beáll a tél és a hó elzárja az utakat, megszűnnek a zarándoklatok, leszáll a hegyekről és Grác mellett Lassnitzhóhn mint provizor-lelkipásztor látja el híveit.

Áprilisban, ha a hó szűnőben, főlmegy Máriacellbe a hegyekre és novemberig várja a magyar zarándoklatokat az

egész világból a máriacelli Szűzanya lábainál. Természetesen, másnyelvű zarándoklatok is, ha idejéből futja, szívesen szolgálatára áll. — Télen is, amikor az időjárás engedi, a csütörtöki napot lehetőleg Máriacellben tölti, hiszen a sír mellett a Mindszenty-Múzeumnak és -levéltárnak is őre.

KARÁCSONYI KÉRÉS

Kedves Magyar Testvérek!

A Magyarországot elhagyók áramlása Nyugat felé ma is tart. A számuk ugyan némileg csökkent, de — mivel a gazdasági helyzet romlása folytán a kivándorlás is egyre nehezebb — valószínűleg az eddiginél is hosszabb időt kell tölteniük a menekülttáborokban. Anyagi támogatásuk tehát a külföldi magyarok részéről éppúgy szükséges, mint eddig.

A világszerte megnehezült gazdasági helyzet ellenére sem csökkent eddig a küldött adományok összege, de ennek vásárló értéke a pénz állandó romlása következtében mégis sokat csökkent.

A szeretet ünnepe közeledtével tehát ismét azokhoz a honfitársakhoz fordulok, akik szívükön viselik azoknak a magyaroknak a sorsát, akik most „élvezik” a kiszolgáltatottság és a létbizonytalanság kálváriáját.

A adományokat az alábbi címre kérjük:

COMITATO CATTOLICO UNGHERESE
Via della Conciliazione 44, I-00193 Roma

Nem szükséges, hogy az adományok karácsony előtt megérkezzenek, hisz a befolyt összeggel egy egész éven át kell gazdálkodni.

Szívükből kívánok menekült honfitársaink minden jövevényének Isten kegyelmében gazdag karácsonyt és boldog újévet!

Róma, 1984 Karácsonyára

**P. Salamon Zoltán László OFM Cap.
magyar lelkipásztor**

Ismét kapható! Rendelje meg!

**Hermann Egyed:
A KATOLIKUS EGYHÁZ
TÖRTÉNETE 1914-IG**

Az egyetlen modern magyar egyháztörténelmi mű második, javított kiadása. Nélkülözhetetlen kézikönyv. Csak fűzve kapható.

582 oldal. Ára DM 32,— + portó.
Megrendelhető az ár egyidejű beküldésével az Életünk kiadóhivatalánál.

KARÁCSONYI ÜZENET

(Folytatás az első oldalról)

mogass bennünket Urunk, hogy család-jainkban sok papi és szerzetesi hivatás serkenhessen. Add, hogy a szerzetesi életet úgy éljük meg, hogy fiatalokat vonzzon. Adj erőt Uram, hogy minden pap úgy éljen, hogy környezetében sok papi hivatás bontakozhasson ki. A világnak szüksége van számítógépekre. De nem mondhat le olyan emberekről, akik az evangélium örömhírét tovább adják!

Szívesen támogatom és figyelmükbe ajánlom európai helynököm, P. Szőke János kezdeményezését: ne csak egy esztendőn át, hanem állandóan imádkozzunk a papi hivatásokért és segítsük elő azok kibontakozását. 1985 nyarán lesz Európában egy papi és szerzetesi hivatást ápoló találkozó. Már most készülni kell rá és áldozatot is kell hozni annak sikeréért.

Levelem alap gondolata foglalkoztasson mindannyiunkat a Krisztusváras idején és ezt kérjük ajándékba a Kisdeditől, aki megváltásunkért jött el közeink: ajándékozzon meg bennünket sok jó pappal!

Kegyelemben gazdag Karácsonyt és Boldog Újévet kívánok minden magyar paptestvéremnek és hívemnek. Főpapi áldással:

Washington, 1984 Adventjén

Dr. Irányi László

a külföldi magyarok püspöke

IRÁNYI LÁSZLÓ PÜSPÖK

A máriacelli zarándoklatról...

Szeptember 22-én a freiburgi magyar papi konferencia után – melyen 60 magyar pap vett részt, és jól sikerült – Máriacellbe indultam, szerény szóval vezetni a szokásos őszi magyar zarándoklatot.

Odaérve az előjáró, a bencés prior a régi szeretettel fogadott. Mindenütt magyar szó hallatszott, autóbuszok hozták a híveket Bécsből, Grácból, Münchenből, Salzburgból, sőt még Magyarországról is.

Négy órákor volt a zarándokok fogadása. A templom annyira tömve volt már akkor is, hogy az előhelyek mellett mindenütt álltak a hívek. A középső padsorok közötti utat sem tudták nyitva tartani a gráci, linzi és bécsi cserkészek. Minden hely – még a mellékkápolnában is – el volt foglalva. Szeptember 22-én és 23-án a Magyarok Nagyasszonyát hirdették a máriacelli harangok. Mária-kép volt

Lékai bíboros primás 150 magyar zarándokkal Rómában

Október 28-án érkezett Lékai bíboros primás Rómába, hogy magyar zarándoklaktól körülvéve, II. János Pál pápánál tisztelegjen, 50 éves papi jubileuma alkalmából. Délután öt órákor a primást Tóth K. János lateráni protónótárius üdvözölte a magyar zarándokok élén a lateráni székesegyházban, amely anyja és feje a világ összes templomának.

Lékai bíboros szentmiséje után a magyar zarándokok tisztelegtek a bazilikában lévő II. Szilveszter pápa síremlékénél. A síremléket, márványba vésett dombormű, Dankó József szobrász alkotása díszíti: azt a jelenetet ábrázolja, amikor Asztrik, pécsváradi apát, átveszi a pápától a királyi koronát.

II. Szilveszter, francia eredetű pápa, Gerbert d'Aurillac bencés szerzetes, akinek főgondja Kelet-Európa krisztianizálása volt.

A tisztelegésnél jelen volt Josef Géreud, a lateráni bazilika kanonokja, aki abból a francia városkából, Aurillacból származik, ahonnan II. Szilveszter pápa.

Október 29-én Lékai primás a római magyar papokkal és a magyar zarándokcsoporttal együtt meghívást kapott II. János Pál pápától, hogy vele együtt misézzen a vatikáni Szent Matild kápolnában. A szentmise latin nyelven folyt, de az olvasmányokat, a hívek könyörgését és régi egyházi énekeinket jó volt hallani magyar anyanyelvünkön. — A szentmise után a Kelemen-terembe vonultak. A Szentatya mindenkit egyenként köszöntött és egy rózsafüzérrel ajándékozott meg. Lékai bíboros köszöntő szavaira a Szentatya a magyar és a lengyel nép barátságára emlékeztette kedvesen az együtttest és szeretettel küldte áldását minden magyar egyházmegye főpásztorának, minden papjának, hívének, a nemkatolikus keresztényeknek és az egész magyar népnek.

A magyar zarándokok ajándékokat vittek a Szentatya felé: a XV. századi Jordánszki-kódex faksimiléjét, amely az Ó- és Újszövetség legrégebbi magyar fordítását tartalmazza. Átadták Pázmány legújabbban megjelent háromkötetes válogatott műveit és a magyar aszszonyok ajándékát: szép magyar hímezéseket.

A kedves ünnepséget a pápai és a magyar Himnusszal fejezték be. ●

minden lányon, Mária-ének volt minden ajkon.

Az osztrák helyi rendőrfőnök kb. háromezerre becsülte a zarándokok számát. — Először P. Veremund bencés prior üdvözölt személy szerint, és azután a búcsúsokat. Jómagam németül válaszoltam, és megköszöntem a kedves fogadást, és magyarul üdvözöltem híveinket. Az egekig harsogó „Máriát dicsérni, hívek, jöjjetek!” éneklése mellett ebben a történelmi magyar zarándoktemplomban bizony majdnem elcsuklott a magyar vándorpüspök szava, éneke...

Irányi László püspök

Egésznap szemerkélt az eső. Estére megállt. Talán azért is, hogy a magyar zarándokok gyertyás körmenete tökéletes legyen. Ezrek mentek égő gyertyával a kezükben előttem, a majdnem 25 főre rúgó papi kíséret mellett. Én még mindig a bazilika kapujában álltam, amikor a búcsúsok már a városka főutcájának közepéig is elértek. És közben zúgott-bongott az ének. Az ember lelke harmadik dimenzióba sodródott. Nem érezte a nedves hűvösséget, a szelet, csak az éneket. Egyik kézben a pásztorbot, a másikban a gyertya – magamat is a régi zarándok főpapok szerény utódjának éreztem. Végigkigyózva a városban, visszaérve a bazilikába, szentségi áldással fejeztük be az ájtatosságot. De nem a napot... Jöttek hozzám papjaim, és kértek: beszéljek a hívekkel. Mindegyiküket iparkodtam üdvözölni, kezet szorítani velük. A cserkészeket külön is köszöntöttem mindenütt, úgy is mint öreg-cserkész.

Tíz órákor volt az ünnepélyes nagy-mise. Előtte egész este és éjjel s másnap reggel a miséig papjaink gyóntattak. Soha ennyi hívőt nem láttam gyónni egyszerre.

A Magyarok Nagyasszonyáról beszéltem, és a Szentlélekről is, hiszen bér-málkozók is jelen voltak. És említettem az Úr Jézus jelenlétét szívünkben – különösen a szentáldozásban – külön az elsőláldozók számára.

Az elsőláldozók aranyosak voltak, valahogyan az igazi humánus tisztasága, kedvessége, jósága és mindebben az Isten lelke mosolygott vissza reám. A bér-málkozók – valamennyien a traiskirchener menekülttáborból –, mindnyájan felnőtt férfiak és nők, meghatóan teljes felnőtt öntudattal vállalták a Krisztus-tanúságot. Megható, lélekemelő volt nemcsak számomra, de mindenkinek, aki jelen volt. A szentmisét a bécsi Liszt Ferenc Énekar csodálatos éneke tette még szebbé.

A szentmise után a bencés apátság vendégei voltunk, s élveztük P. Veremund csodálatos vendégszeretetét. Testileg mindenki ott volt, de lélekben valamennyien még ott időztünk a Madonna lábánál és a nagy magyar főpapnak, Mindszenty Józsefnek sírjánál, ahol min-

denki, magyar, szlovén, horvát és osztrák zarándok egyaránt leróttá tiszteletét.

Bécsbe menvén sokáig gondolkoztam, vajon mi is a Szűzanya üzenete számunkra a rózsafüzér hónapjában?

A „csavargók szentjéről”, Bosco Szt. Jánostól tanultam: „Nem felejtette el sohasem és Margit mama is arra tanította, hogy a teli kezek nem tudnak imárra kulcsolódni. Hogy eljussunk az Istenhez, nagyon nagy utat kell tennünk, és eközben el kell szórjunk mindent, hogy végre két üres kezünk imára fonódhassék a Teremtő előtt.”

Úgy hiszem, mi is így kell, hogy sok mindent elszórjunk életünkben, hogy imárra kulcsolódhassék a kezünk, hogy szívvel mondhassuk, énekelhessük:

*Te vagy földi éltünk Vezércsillaga,
Édes reménységünk, kegyes Szűzanya.
Téged rendelt jó Anyánknak az Isten
Fia,*

Azért áldunk örvendezve, ó, Szűz Mária!
(Kat. Magyarok Vasárnapja)

Aranymise Esztergomban

Október 20-án, szombaton de., mondta el az esztergomi bazilikában Lékai László bíboros primás, esztergomi érsek, aranymiséjét. Ott volt a Szentszék képviselőjében Luigi Poggi érsek, a magyar püspöki kar és a szerzetesrendek képviselői, továbbá az Állami Egyháziügyi Hivatal képviselőjében Miklós Imre államtitkár. A bazilikát megtöltötte a hétköznap ellenére az együttünneplő hívek serege.

A szentmise elején Luigi Poggi érsek felolvasta II. János Pál pápának a bíboros primáshoz intézett sorait. A Szentatya többek közt ezt írta: „Kitartó hited, Isten iránti buzgóságod és felebaráti szereteted tették lehetővé azt, hogy az örvendés és szomorú eseményeket mindig kellő mérséklettel szemléld, mindenben Isten dicsőségét keresd, a nép üdvösségéről gondoskodj, a megpróbáltatásokat türelemmel viseld és a viszontagságokban a derűs békére vágyakozz... Van tehát miért örülnöd, ha az elmúlt időre visszatekintesz. Mi is Veled örülünk... azokért az eredményekért amelyekkel az Egyházat gazdagítottad...”

Meríts tehát abból, amit ez a nap számodra tartogat, fényt, kegyelmet és Isten áldását. Mi pedig szívből adjuk áldásunkat Rád, a jelenlévő megyés főpásztorokra és segédpüspökeikre, a papságra és a nekünk olyan kedves népre” – írta a magyar primásnak a Szentatya.

Az Egyház életéből

A SZENTATYA SZÉKFOGLALÓJÁNAK 6. ÉVFORDULÓJA

A magyar egyház október 14-én ünnepelte meg a Szent István bazilikában II. János Pál pápa székefoglalójának 6. évfordulóját. A hálaadó szentmisét Lékai László bíboros, esztergomi érsek celebrálta. A megemlékezést a Szentatya a Budapest–Zuglói plébános, Fundéliusz Vilmos mondotta: „... azóta fáradhatatlanul rója apostoli útjait, megbecsülést, elismerést szerezve hirdeti a kiengesztelődést, sürgeti a megbékélést... Mi magyarok lépten-nyomon tapasztaljuk szeretetét.

KÖZÖS BOLGÁR – MAGYAR EGYHÁZI ÜNNEPSÉG

Maxim bolgár pátriárka, az ortodox egyház feje, nagy egyházi delegáció élén október 14-én Budapesten résztvett a bolgár ortodox egyházközség Szent Cirill és Metód templomának félévszáz-

Tíz éve lesz, hogy meghalt Mindszenty bíboros

1975 május 6-án, szerdai napon fél 11 órákor, a bécsi Irgalmasok kórházában szűnt meg nemes szíve dobogni. Sürgős műtét után többé föl sem ébredt. — Tíz nappal előtte tért vissza a bécsi Pázmáneumba dél-amerikai útjáról (Venezuela és Kolumbia), már súlyos betegen.

Halála tíz éves évfordulóját az őszi magyar lelkészi konferencia határozata alapján 1985 Áldozócsütörtöke hetében, május 16–17–18-án üli meg az egész magyarság közös zarándoklattal Máriacellbe.

Utolsó éveiben Mindszentyt két nagy gond gyötörte: a magyar családi élet meddősege (abortusz) és a szomorú magyar papi utánpótlás. Azon a napon, amelyen meghalt, május 6-án, Innsbruck mellett kellett volna az ő nevében aláírni egy 26,000 m²-es telekvételi szerződést egy magyar szeminárium és lelki-gyakorlatos ház számára.

Most, tíz év után, e két nagy gondját viszi a magyar zarándoklat újra a máriacelli Szűz Anya lábai elé. Különösen a tengerentúlról jövő magyarokat kérjük már most, szervezzék meg a májusi részvételt.

A halálévfordulóval kapcsolatban intenzívebben folytatjuk a boldoggáavatáshoz szükséges fül- és szemtanúk meghallgatását; a 12,000 aláírt ívhez még ugyanennyi aláírásra lenne szükség. — Mindszenty tisztelete mélyen él a magyar szívekben. Erről legékebben tanuskodik a máriacelli sír; a sok élő virág, emlék és fölírás. A gyertyaláng mellett ég sírján az állandó szeretet, tisztelet és ima lángja. És a sírnál nemcsak a világon szétszórt magyarság, hanem az otthoniak imája is könyörögve száll. Közsege, falvak írásos szalagjai tanubizonyosság erről: „Mindszenty bíborosprimásunk, könyörögj szegény magyar hazánkért!” Mindszenty boldoggáavatásához nem kell nagy „propaganda”. A Mindszenty-sír önmagáért beszél, csak meg kell látni és hallani. amiről beszél és alkalmas időben az illetékesek tudomására kell azt hozni a többi fül- és szemtanú vallomásával együtt az ő önfeláldozó életéről magyar hiveiért, akár Zalaegerszegen vagy Veszprémben, akár Esztergomban és az egész országban, vagy a számkivetésben. Ő a legáldozatosabb magyar lelkipásztor évszázadok óta!

A zarándoklat előkészületeiről állandóan értesítünk az „Életünk”-ben.

Harangozó Ferenc

dos jubileumán. Magyar részről ott volt Lékai László bíboros primás, Kacziba József püspök, az AC országos igazgatója, Keresztes Szilárd görögkatolikus s. püspök, az ÁEH elnöke, Miklós Imre államtitkár és ott volt Bulgária magyarországi nagykövete is.

Az istentisztelet végén Lékai László bíboros primás méltatta a két nép ősi kapcsolatait, amelyek nem csupán barátiak, hanem egyenesen testvérek. Szent Cirill és Metód nemcsak a bolgároknak vitték el a krisztusi hit világát, hanem a magyar kereszténység fejlődésére is századokig jelentős befolyást gyakorolt a bolgár vallási örökség.

A bolgár egyházat 865-ben alapították. 918-ban függetlenítették a konstantinápolyi pátriárkátustól és önálló lett. 1393-ig, amikor az ozmán hatalom előretört a Balkánon, ez a pátriárkátus kiemelkedő szerepet játszott az önálló bolgár nemzeti öntudat és műveltség kialakításában. Kolostorai a bolgár kultúra bölcsői voltak.

Ki vagy kik állnak a Popieluszko-ügy háttérében?

Könnyű általánosságban erre felelni: a rendszer. És a rendszerben is a Párt. De a Párt az nem egy egyszerű fogalom. Van nemzeti, a Szovjetuniótól magát függetleníteni akaró irány a kommunizmusban és van nemzetközi – internacionális irány – amilyenek a szovjet kommunizmus tartja magát s a világforradalom felé tör a marxizmus és leninizmus tana értelmében mint az egész világ „kizsákmányoltjainak” az egyetlen hivatott képviselője.

Nem hinném, hogy ezek a nemzeti irányzathoz tartozó kommunisták, ha ugyan vannak ilyenek hatalmi pozícióban Lengyelországban, követték volna el a gyilkosságot.

Emlékezünk, hogy Popieluszko eltűnésekor Jaruzelszki, akit egyesek tévesen a nemzeti irányzathoz számítanak, föl volt háborodva az eset fölött és az ügy legszigorúbb kivizsgálását ígerte. Kezdetben a nyomozás erélyesen és eredményes irányban folyt, a nyomozó hatóság megállapította, hogy a belügyminisztérium hatáskörébe tartozó államvédelmi közegek hajtották végre az elrablást, és amikor kiszűrt a gyilkosság, a szegény áldozat elnémitását. Letartóztatásokról is szó volt ebben az ügyben, azután hirtelen zavarodás támadt úgy a rendszer, mint a Walensa- és a Solidarnosc-nál a nyomozás folyamán, csak sejtetve, de ki nem mondva, hogy az ügyben titkos,

SEGÉLYAKCIÓINK!

ERDÉLY és a SZT. ISTVÁN BAZILIKA

1. Erdélyre eddig **DM 96,773.14** folyt be élelmiszercsomagokra.
2. A budapesti **Szent István Bazilika** teljes helyreállítására **DM 12,553.33** érkezett be.

Isten fizesse meg!

nagyon befolyásos kezek vannak benne, akiket megnevezni nem lehet, vagy inkább nem szabad. Walensák provokációt emlegettek és csendre, fegyelemre intették a felháborodott lengyel közvéleményt, a Párt-apparátus részéről pedig felfedezték azt, hogy az elrablást irányító magasabb rangú tisztnél amerikai dollárokat találtak és amerikai gyártmányú kocsija is volt. Tehát, az „imperialisták” provokációja volt az egész. Moszkva pedig bölcsen hallgatott.

Aki átélte annakidején 1945 után a magyar fordulatot, végigkísérhette a nemkommunista pártok felszámolását, az tudja, hogy a meg nem nevezett, félve titkolt kéz mindig Moszkva keze.

Emlékszünk még Magyarországon a Katpol-ra (Katonapolitikai osztály). Ez egy tisztára Moszkva parancsa és vezetése alatt álló magyarul beszélő elhárító szerv volt, akik annakidején a jelen sorok írójának gúnyosan vágták a fejéhez: „A püspöke Tildynél interвениált a maga eltűnésével kapcsolatban. – Ki az a Tildy? Ha akarja, holnap maga mellé ültetjük Tildyt a zárkába.”

Ez a szerv nem tévesztendő össze a magyar belügyminisztérium alá tartozó Államvédelmi Rendőrséggel. Ez is létfontosságú volt a Rendszer szempontjából, azért minden megszállt országban a kommunista párt vezetése alá helyezték a belügyminisztériumot.

De az a hatalmas titkos kéz Moszkvában még ebben sem bízott meg. Az Államvédelmi közegeknek is kontroll, ellenőrzés kellett és ez volt annakidején a katonapolitikai osztály, amelynek kezében összpontosult végeredményben a legfőbb kormányzó és végrehajtó hatalom nemcsak a Szovjetunióban, hanem

minden csatlós államában is. – Formailag ugyan megszűnt a katonapolitikai osztály Magyarországon, valószínűleg az egész varsói paktum államok területén is, de lényegében fennáll, sőt annál inkább is fennáll, kézben tartva az egyedül döntő fonalakat. Ez a kéz döntött a magyar forradalomban, a cseh „Tavasz”-nál, döntött és dönteni fog a legvégső esetben a lengyel kérdésben, a DDR és Bulgária esetében, sőt egész biztosan Romániában is.

Ez az a nagyon ismert ismeretlen tényező, amit vagy akit megnevezni Popieluszko láb alól való eltétele esetében sem lehet. Biztos, hogy ez a kéz nem egy emberé, hanem többen mozgatják. Hogy kik, az közben változhatik, de közösségében egy és változhatatlan, fölelmele pártvezéreket, kormányelnököket és államfőket, ugyanakkor le is taszíthat, de ott marad az elv, az egyik elve, az uralomnál.

H. F.

EMLÉKEZÉS JERZY POPIELUSZKO-RA

November 4-i temetőlátogatásunkat a lengyel hősihalottak parcellájában Jerzy Popieluszko fényképénél kezdtük. A kép egy nagy keresztfán függött. II. János Pál pápa tízezrek előtt úgy nyilatkozott, hogy **Jerzy Popieluszko plébános Krisztushoz hasonlóan az egész népért áldozta fel életét.**

Ebben a lengyel papban Mindszenty József hercegprímásunk jelleme áll előttünk. Ismét megismertünk egy embert, aki teljes szívvel és határozottan a jó oldalán áll, nem fél azoktól, akik megölik a testet.

A fiatal papot Wyszynski József bíboros még 1980-ban bizta meg a munkásság lelkiigondozásával. Működését a párt kezdettől fogva rossz szemmel nézte. 1983 decemberében letartóztatták. Szabadon engedése után a rendőrség számtalanszor kihallgatta. Gyűlölettel teli hangon írtak róla a párt lapjai. Papi hivatásával való **visszaélésnek nevezték azon tevékenységét, mellyel az evangéliumot a mai lengyel körülményekre merete alkalmazni.** Jelmondata a Szentírás szava volt: „**Ne hagyd magad legyőzni a rossztól. Te győzd le a rosszat a jóval.**”

Cserháti Ferenc

TAVALY KARÁCSONYKOR TÖRTÉNT

A székelyudvarhelyi rk. pap, Pálfi Géza, karácsonyi beszédje nem tetszett a románoknak. A „Securitate” (államvédelmi rendőrség) elhurcolta. Az éjszakai „kihallgatás” után eszméletlen állapotban szállították be a marosvásárhelyi kórházba, ahol pár hét múlva, hivatalos jelentés szerint „májrákban” halt meg.

Mennyire hasonló a lengyel katolikus pap, Popieluszko sorsához is ez az eset. Mindketten népükért és igazságáért haltak meg és mindkettőt az államvédelmi rendőrség verte agyon. – Nem akarjuk a lengyel hős pap érdemeit kisebbíteni, csak szomorúan megjegyezzük: a lengyel pap vértanúsága az egész világot felrázta, – az erdélyi magyar pap tragédiája még a magyarokat sem – többségükben.

Akárki mennyit szántson, vessen, ha a te áldásod, Uram, nem gyökereztet, ha az elhíntett magot nem neveli: hibavaló minden fáradság és igyekezet. Mert mennyországban vagyunk annak prédikálószeke, aki tanítja a szíveket.

Sokat ad, aki szeret és minden adománynál többre kell becsülni a szeretést, mivel szívét adja, aki szeret.

Pázmány Péter

ZSONGOR KÁLMÁN:

A magyar egyházzene két nagy jubiléusa

HALMOS LÁSZLÓ 75-, BÁRDOS LAJOS 85 ÉVES

Halmos László karmester, nyugdíjas zenetanár, a magyar egyházzene kiemelkedő egyénisége, november 10-én töltötte be 75. életévét Győrött. A különös véletlen játéka, hogy alig egy hónappal ezelőtt ünnepelte a magyar zenei világ a nála 10 évvel idősebb Bárdos Lajost, a zeneszerzőt és karnagyot, a magyar kóruskultúra és egyházi zene másik nagy öregjét. Kettőjük egybehangzó művészete, a magyar kóruskultúrában betöltött szerepük és a rendszer által teremtett akadályok egész sora egybefonta sorsukat, ritka barátsággá formálta a két magyar alkotóművész életét.

1973 júliusában levelet írtam Bárdos Lajosnak és arra kértem, küldjön el néhány egyházzenei művet a Kastl-i Magyar Gimnázium kórusa számára. Rövid válaszához bőséges kottaanyagot mellékelte. Meglepő módon saját műveiből, a rá jellemző szerénységgel, alig egy-kettőt küldött, annál többet Halmos László alkotásaiból.

Feltűnt a meglepő gesztus és azóta újszínben látom a két nagy magyar zeneszerző és karmester egyházzenei jelentőségét és személyes viszonyát is. Október 7-én meghitt ünneplésben részesítette mindkettőjüket a Mátyás templom kórusa, amely Bárdos Lajos személyében egyúttal híres karnagyát is köszöntötte. Az ünnepi nagymisén Halmos László újabb latinnyelvű miséjét, a „Missa cum jubilo”-ját mutatta be Tardy László vezetésével. A szertartás befejeztével a kórus a szentélyben ünnepelte Bárdos Lajost a jelenlévő Halmos Lászlóval együtt, akinek előre kifejezte tiszteletét 75. születésnapja alkalmából.

Bárdos Lajos és Halmos László egymástól függetlenül és egymást támogatva a modern magyar egyházi zene és kóruskultúra megteremtésének és kibontakozásának nagy egyénisége. Bárdos Lajos 1899 október 1-én született Budapesten, Halmos László Nagyváradon látta meg a napvilágot 1909 november 10-én. Mindketten a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán készültek hivatásukra. Bárdos 1920 és 25 között Siklós Albertnél és Kodály Zoltánál tanult zeneszerzést. Halmos nem volt Kodály tanítványa, Siklós Albertnél végzett 1931-ben. Kodály szellemi irányítását, úttörő és népét szerető új zenei célkitűzéseit mégis vállalta. Halmos tehát nem volt a köztudatban „tizenhárom fiatal zeneszerző”-ként számontartott végzősök között, akiket Kodály 1925-ben megvédett a rosszindulatú kritikusoktól. Bárdos köztük volt.

Bárdos Lajos 1928-tól 40 éven át tanára volt a Zeneművészeti Főiskolának; Halmos László friss diplomájával a kezében vidékre ment dolgozni, és 1931-ben a nagy Richter örökébe lépett Győrött.

Működésüket mindketten gyakorló egyházzenei munkaként kezdték: Bárdos 1925-től a budapesti városmajori templom karnagyaként dolgozott, Halmos a győri székesegyház igazgató karnagya lett 1931-ben. Döntő jelentőségű ez az évszám mindkét muzikus életében. Halmos győri pályakezdésével egyidőben Bárdos három kollégájával — Ádám Jennővel, Kerényi Györggyel és Kertész Gyulával — megalapítja a „Magyar Kórus” nevű zeneműkiadót. A vállalkozás lehetővé teszi az egész magyar kórusmozgalom megújítását. Ez a kiadó juttatja vissza többek között a magyarságnak már-már elfelejtett saját zenéjét: a pentaton népdalt eredeti egyszerűségében és művészi kórusfeldolgozásokban. A Magyar Kórus kiadó segítségével szervezték meg az egyházzene re-

formáját. Legbeszédesebb bizonyítéka a „Szent vagy Uram” népeknétár megjelenése és a népeknék vegyeskari és egy szólamú feldolgozásai. 1934 pünkösdjén jelent meg a „Harmonia Sacra”, a Magyar Cantuale pedig 1935-ben Boldogasszony ünnepén került forgalomba. Mindkettő szerkesztője Bárdos Lajos és Kertész Gyula. A zeneszerző munkatársak sorában pedig Halmos László a listavezető.

A két zeneszerző további működésére fordítva figyelmünket, szinte csodálatosnak tűnik alkotó lendületük, zeneszerzői tehetségük, pedagógiai tevékenységük, kifogyhatatlan munkaerejük. Bárdos Lajos karnagy tevékenységét a következő kórusok alapítása jelzi. Ő hozta létre a Palesztrina-, a Cecilia Kórust, a Mátyás Templom énekkarát és a Budapesti Kórust. Szinte mindegyik történetéhez neves magyar ősbemutatók fűződnek. Halmos László Győrött közel húsz együttes alapítója és vezetője. A jelesebbek: a Győri Palesztrina Kórus, a Szent Gergely Férfi- és a Pacsirta Gyermekek, a Megyei Népi Együttes, a Pedagógusok Kórusa, Egyetemi Énekkar, a Megyei Tanács Zenekara és még számos üzemi, egyesületi énekkar.

A második világháborút követő évek kezdeti fellendülése után jöttek a nyomasztó ötvenes esztendőök. A szakmai (Folytatás az 5. oldalon)

Híreink Oberhachingból

Közi-Horváth József prelátus, a 80-on túl teljes szellemi frissességben van. A tavalyi kisebb agyvérzése teljesen felszívódott. Saját bevallása szerint többet dolgozik a tollával, mint azelőtt. Most, közel lévén Buda török alóli felszabadulásának évfordulója, különösen a nagy XI. Ince pápa szerepével foglalkozik Magyarországon felszabadításában.

A kérdés nagyon aktuális ma is és ezért nagy érdeklődéssel várjuk a jövő évben „Józsai bácsi” erre vonatkozó történelmi fejtegetéseit.

Kedves betegünk, **Fábián Károly**, a mi közszeretben álló „Karcink”, viszonylag sokkal jobban van. Már tolokocsi nélkül, egy botra támaszkodva, járja végig a házat. Sokat időzik a templomban. A beszéde sokkal szabadabb és világosabb. Egyik nap azt mondja: „Érdekes, az a'só karomat is érzem már, mert néha fáj... A jobb lábamat már régóta érzem”. – Sokat gyakorol a kezén és a jobb lábán. Állandóan maszírozza, szinte erőszakolja, hogy engedelmessé neked neki.

Józsai bácsi és Fábián Karcsi is köszönik a sok szeretetet és karácsonyra boldog és békés napokat kívánnak.

Müncheni Misszióknak kurátora, **Füüsös Antal**, beteg; az Isar-jobbparti klinikán van állandó kivizsgálás alatt. Májával és epéjével van baj. Ha minden jól megy, akkor a klinika főorvosa nemsokára megoperálja. – Minél előbbi teljes gyógyulást kívánunk!

DR. GALAMBOS IRÉN OSB:

Bencések tanulmányi háza Budán

II. rész.

Amikor a 80-as évek elején a rendi növendékek számára budapesti tanulmányi évekre megfelelő, új elhelyezést kellett keresni, mert helyeket a piaristák, ill. a Központi Szeminárium nem tudtak továbbra is rendelkezésre bocsájtani, Szennay András főapát kezdeményezésére az Állami Egyháziügyi Hivatal engedélyt adott külön Tanulmányi Ház építésére, ez a telek szinte fölkínálkozott erre a célra. Sikertült a szomszédos telket is megszerezni. Elkészült az épület terve, mely külsejében alkalmazkodik a környék családi házához, belül pedig a Tanulmányi Ház igényeit elégíti ki. Az építkezés költségeinek legnagyobb részét a középeurópai testvér bencés kongregációk ill. apátságai vállalták: az osztrák, a svájci, a bajor, a belga és a St. Ottilien-i missziós kongregáció. Természetesen mások is segítettek.

Az építkezés rekord idő alatt készült el, ez nagymértékben annak volt köszönhető, hogy a Rend építő brigádja és a nyári szünetben csoportos beosztásban a rendi növendékek is kivették részüket a munkából. Így ha még marad is feladat és munka a következő évekre: szeptember elején P. dr. Solymos Szilveszter OSB vezetésével beköltözhetek a rend studens páterei és növendékei, és vasárnap, szept. 9-én pedig dr. Szennay András pannonhalmi főapát családi ünnepség keretében felszentelhetette a Tanulmányi Házat.

Ha külsőleg „kicsinek” is tűnik az épület, annál átgondoltabb, célszerű tervezést árul el belülről. Az alagsorban kaptak helyet a különböző raktárak, tusolók, garázs, konyha, a tágas ebédlő, mely egyben társalgó is, tekintélyes előtérrel. A földszinten a prefektus, a nővér lakása és a fürdőszobás vendégszobák. Tető alá jutottak a parkettás, mosdós tanulmányi szobák s még ezek fölött egy negyedik szinten is találunk két tágas helyiséget, mely könyvtár vagy más valami elhelyezésére is alkalmasnak kínálkozik. A parkosítás mellett tervbe vették egy, a ház és a kápolna közötti kis, fedett, de oldalvást nyitott „kerengő” kialakítását. A kápolna is új, tágasabb sekrestyét kapott a koncepció igényeinek megfelelően. Itt ebben a „mini” klostorudvarban helyezhetik

el majd azokat a faragott köveket is, amelyek a kávi monostor most folyó feltárása során esetleg előkerülnek.

Szorgos munka előzte meg 1984 szeptember 9-ét. Rendbehozták az udvart, a leendő kerengő helyét, elkészült a bejárati üvegtábla, mely jelzi, hogy ez a Rend tanulmányi háza. Felerősítették a felszentelés márványtábláját, mely az anyagi alapot biztosító bencés Kongregációkat örökíti meg; és a tanulmányi házat megálmodó Szunyogh Xavér életét és alkotásait bemutató tablót, az ebédlő egész falát betöltő batikáját, mely Szent Gellértnek és társainak utolsó estjét ábrázolja a közeli kávi apátságban. Természetesen berendezték az egyes szobákat is.

A szentelést tudatosan „családi ünnepnek” szánták, ezért a 11 órakor kezdődő koncepció szeptemistén dr. Szennay András főapát kivül csak a pannonhalmi és győri előjárók, a Budapesten élő rendtársak és természetesen az elsősorban érintettek, a ház lakói. A homiliát Szilveszter atya tartotta, Ezekiél próféta következő szavaihoz kapcsolva: „Emberfia, én őrállónak rendeltelék szent népem fölül...” Őrálló volt a telepesekek évszázadokkal ezelőtt itt felállított kis fakeresztje, az ezt fölvaltó kőkereszt, (mindkettő megvan ma is), majd a fölül épült kis kápolna, és a pontosan 50 évvel ezelőtt emelt jelenlegi templom is. Őrállás és ígéhirdetés volt lelkészeinek feladata is, akik közül kiemelte Körmendy Bélát, Xavér atyát és az utóbbi 17 évben itt dolgozó Bálint Andor atyát.

A szentmise után következett a ház megáldása. Főpapi ornátusban, a pontifikálé szerint a főapát úr végezte el. Végigvonult a ház egyes helyiségein s külön megáldotta ezt az eseményt megörökítő márvány emléktáblát. A házszentelés után fogadást adtak a meghívott vendégeknek az épület alagsorában lévő ebédlő-társalgóban. Itt dr. Szennay András főapát úr mondott rövid beszédet. Ő is kiemelte, hogy csa-

(Folytatás a 6. oldalon)

Az Isten mértékében csak a szeretet nyom fontokat, — valami szeretet nélkül nagyon, semmit sem nyom.

Pázmány Péter

A MAGYAR EGYHÁZZENE...

(Folytatás a 4. oldalról)

féltekenység politikai köntösbe öltözve támadta meg mindkettőjüket és prófájában egyházzenei múltjuk miatt vették őket üldözöbe. A rendszer beszüntette bálta megtörni pályafutásukat. Való a Magyar Kórus kiadó tevékenységét. Bárdos Lajost, mint az amatőr kórusmozgalom országos vezetőjét akarták eltávolítani a főiskoláról. Az ellenfelek a magyar egyházzene lassú de biztos hanyatlásáért Bárdost okolták.

Halmos Lászlót koholt vádak alapján börtönbe csukták, majd kizárták a Zeneművészek Szövetségéből, még nevét is kihagyták a Zenei Lexikonból. Elvesztette állását a győri egyházmegyénél és két félállással teremtette meg szűkösgazságtancáját a győri és a mosonmagyaróvári gimnáziumban.

Az első segítőkezet Bárdos nyújtotta feléje. 1957-ben Budapestre hívta, állást kínált neki a Zeneművészeti Főiskolán. Halmos ezúttal is Győr mellett döntött. Az ellene emelt vádak alól ugyan rehabilitálták, az átelt büntetés nyomai azonban megviselték.

A hatvanas évek végén újabb megbízásokat kapott a győri és mosonmagyaróvári tanácsból. Alkalmi kantátákat, oratóriumokat írt. Alkotásai hatására megszilárdult a helyzete és 1972-ben kiadták a világi kórusműveinek első kötetét. Azóta öt jelent meg belőlük, 133 művel. A Budapesti Zeneműkiadó azonban nem állt mellé, mint annakidején a Magyar Kórus. Halmos műveinek alig jutott hely a kiadványok sorában.

Bárdos Lajos vitathatatlan szakmai érdemeit a rendszer az állami kitüntetések sorával ismerte el. A látszat azonban az ő esetében is csal. Alkotóművészek, zeneszerzőknek, íróknak a legfőbb elismerés, ha műveik megjelenhetnek. Bárdos 26 évig várt, amíg kiadták 1956-ban írt „Jeremiás próféta könyörgése” című monumentális kórusművét. Vajon azért késtek vele, mert egyházi jellegű alkotás? Több annál. Népének sorsáért aggódó, fohászokó magyar ember műve ez, amelynek áhítata az 1944-ben írt „Boldogasszony” című kórusművére emlékeztet.

A sok méltánytalanság, nehézség és csalódás ellenére mindkét zeneszerző

Az ikrek

„Mi lesz az ikrekből?” — szokta édesanyjuk elgondolkozva kérdezni, mikor a két gyereket, Pétert és Pált el-elnezegette. Hat gyereke közül ezek kiütöttek. Már másfél éves korukban csak egymás mellett érezték jól magukat; egymás helyett sírtak, ha valamelyikkel baj volt.

Édesanyjuk, Kölcze-Balogh Éva, a kastliak „Éva néni”-je, zenét, éneket tanított, meg alsóban történelmet és földrajzt. Egyik legjobb és legnépszerűbb tanár volt. Tanítása nyomán az amerikai gyerekek úgy megismerték és megszerették hazánkat, hogy mikor karácsonyi szünetben hazlátogattak a nagymamához és nagypapához, azoknak könnybe lábadt a szemük, látván milyen jó magyarak lettek az unokák.

Balogh Évát is elérte a női nem „végzete”: férjhez ment. Jöttek a gyerekek, a család Regensburgba került. De a kapcsolat a felejthetetlen Éva nénnel csak megmaradt. A gyerekek meg nőttek, egyik tehetségesebb, mint a másik. Csongor csellót, „Furi” — a Feri — hegedűt, Gergő furulyát, a „Csipet” — Évi — zongorát tanult, nem akárhogy. Kész családi zenekart állítottak ki.

PÁL, A MATEMATIKUS

Most jönnek az ikrek. A Regensburg-i Müller-gimnáziumban az érettségi előtt állnak.

Elöttem a Mittelbayerische Zeitung '84 január 19-i száma. Ebben írják Kölcze Párról, a fiatalabb ikerről: „**A Szövetségi matematikai verseny győztese!** — Hogyan kell egy billiárd golyót egy háromszögű billiárdasztalon úgy meglökni, hogy a golyó az asztalszél négyszeri érintése után visszakörüljön a játékoshoz? Ezt a feladatot és még három másikat kellett Kölcze Pálnak megoldani, hogy győztese lehessen az 1983-as szövetségi matematikai versenynek.” — „Az első díjat az kapja meg, aki a feladatokat hiba nélkül és tökéletesen oldja meg és a megoldást jól adja elő”, — magyarázza a 18 éves diák a regensburgi Müller gimnáziumból.

„Hogy került a versenybe?” — „Ikertestvérem, a Péter, 1981-ben hozta az első menet feladatait haza. Én a billiárdgolyós példát rögtön 10 perc alatt megoldottam. Igaz, ez volt a legkönnyebb példa”, mondja szerényen Kölcze Pál.

A következő évben a második menet-

ben már ikertestvéreivel, a Péterrel együtt vettek részt. Így jutott el Pál 1983-ban a harmadik menetben 1300 versenyző közül a sikeres első 72 közé, akik a nehéz 1982-es második menetben a feladatokat sikeresen oldották meg. Ekkor, 1983 telén a 72-t meghívták Bonn mellé Königs-winterbe egy matematika professzor és egy matematika gimnáziumi tanár elé, ahol Kölcze Pál a 72 élrekerült közül is a legjobb lett.

Kölcze Pál szabadidejében történelmet olvas; legújabbban ógörögöt tanul, „mert óriási különbség, hogy az ember eredetiben olvassa-e a könyveket, vagy csak fordításban”. „És ezt tökéletes német nyelven mondja: 'mert hiszen németül is úgy kellett tanulnia, lévén az anyanyelve magyar.'”

„Mit akar végül is tanulni?” — „Matematikát akarok tanulni, mert azzal biztosan tudok elhelyezkedni. Történelemstúdium után csak tanár lehetnék, az pedig nekem sehogysem fekszik. Nem szeretnék olyan tanulókkal bajlódni, akiket a tárgy tulajdonképpen nem is érdekel.” — Ez volt a Pál.

PÉTER, A ZONGORISTA

Most jön a Péter. — Elöttem megint a Mittelbayerische Zeitung 1984 augusztus 21-i száma. **A 18 éves Kölcze Péter nyerte meg Nyugat-Németország ifjúsági zenedíját:** — „Legyen az Paganini, Mozart vagy Bach, a 18 éves Kölcze Péter — magyar szülők gyermeke — számára az egyformán könnyen szalad a keze alól. Hogy milyen könnyen, azt bizonyítja, hogy a szövetségi ifjúsági zeneversenyen: 'Jugend musiziert', ő lett Németország legjobb fiatal zongoristája.

A fiatal zenei tehetség édesanyja szárnnyai alatt tanulta meg a billentyűk terségét, hogy később mint vendégtanuló a nürnbergi konzervatóriumba is beiratkozzék. — Hogy lesz-e egyszer 'profil' zongorista, azt majd meglátjuk” — mondja Péter. Egyelőre a hannoveri konzervatóriumba iratkozik be, hogy tehetségét tovább fejlessze.

A muzsika az egész családnak nemcsak szívügye, hanem a vérükben van. Az édesanyja azelőtt koncerteket adott, tantárgya a zongora és karvezetés. Ferenc fia is már konzervatóriumi tanuló, hangszer a prímhegedű. A Péter kiváló matematikus is, hiszen az első menetben ikertestvéreivel, Pállal együtt nyertek a szövetségi matematikai versenyen.

Már 8 éves korában verte a fekete-fehér billentyűket. Később a nürnbergi zeneifőiskolán a rendes gimnáziumi tanmenet mellett, mint vendégtanuló tanulta a zenét és a zongorát. — „Időproblémáim sohasem voltak. Mindig jól kijöttem az iskolával is és a zeneyakorlással is. Nem akarok „Sztár” lenni.

Az 1984-es „Jugend musiziert” (az ifjúság zenéi) versenynek legnagyobb boldogsága és elégtétele, hogy bármelyik egyetemen szabadon tanul, gyakorol és játszik zenét és zeneelméletet „bifláz”. Azt még nem tudja, hogy mivel keresi majd a kenyerét. A hannoveri híres zene-konzervatóriumba való felvétel minden esetre már a zsebében van.

Magyar szülők, magyar gyerekek ilyen sikere örömmel tölt el bennünket is, különösen akkor, ha a mi jó Kölcze-Balogh Éva nénnink gyermekeiről van szó. Éva néni egykori sok kastli tanítványa, szétszóródva az egész világon, biztosan szívöböl gratulál és örül velünk.

Kár, hogy a két gyönyörű fényképet a két fiatalról nem tudjuk hozni, mint a bajor újság!

Harangozó Ferenc

Szülői értekezlet Kastlban

Évtizedek óta a tanév első szülői értekezlete a kastli Magyar Gimnáziumban az októberi ünnepségekhez kapcsolódik. Ilyenkor a szülők gyermekeikkel együtt emlékeznek meg az 1956-os forradalomról és annak hősi áldozatairól. A szülők és a tanárok egyhangú véleménye szerint, ezidén különösen sokan jöttek el. Talán csak szerettek volna megismerkedni az új igazgatóval?

Dr. Ritter Márton, az iskola és az internátus új vezetője, három pontban foglalta össze mondanivalóját:

1. A tanulmányi szint emelése. Ha iskolánk Bajorország élvonalában akar haladni, akkor a tanulási szintet emelni kell. Mivel iskolánk a „modern nyelvi tagozat”-hoz tartozik, elsősorban ezekre kell ügyelni. Az iskola hírnevét és jellegét éppen az adja, hogy a sok országból, sőt több világrészből összejövő gyerekek bár a magyar nyelv és kultúra ápolása segítségével ötvöződnék össze, de ugyanakkor minden gyermeknek lehetősége kell hogy legyen arra, hogy saját „anyaországának” nyelvében is továbbfejlődhessen. Természetes, hogy a mi iskolánk nem tudja ugyanazt nyújtani, mint egy angol vagy német iskola. De az sem lehet, hogy a gyermekek elfelejtsék, vagy elhanyagolják azt a nyelvet, amellyel később kenyerüket meg kell keresniük.

Ennek elérésére a nyelvoktatás három csoportban történik. Az első csoportot azok a tanulók képezik, akik valamilyen nyelvet (német, angol) anyanyelvi szinten beszélnek; a második csoportot azok, akik az Iskolai Rendszabályzatban előírt nyelvet idegen nyelvként, osztályuk szintjének megfelelően, kezdik (pl. az 5. osztályban a németet, a 7. o.-ban az angolt, stb.). A harmadik csoportba azok tartoznak, akik úgy kerülnek magasabb osztályba, hogy nem tanulták meg az ott megkívánt nyelvet. (Ha pl. egy Magyarországról jött diák

a 8. osztályba veendő fel, de még sohasem tanult németet, stb.) Az ilyen csoportot „kezdő”-nek nevezzük, s gyorsabb menetű („intenzív”) oktatás keretében igyekszünk a legrövidebb időn belül az osztálynak megfelelő szintre emelni. Ugyanez történik olyan gyerekekkel, akik a magyar nyelv ismerete nélkül jönnek a gimnáziumba.

2. A fegyelem megszilárdítása. A közösségi élet és tanulás előfeltétele a fegyelem. Mivel a Magyar Gimnázium növendékei szinte egytől-egyig internátusban élnek, az internátusi fegyelem megszilárdítása elsőrendű feladat. Ennek a célnak az elérésére még a nyáron megszületett az új „Internátusi Szabályzat”, amelyet a szülők (és a növendékek) magyarul, németül vagy angolul kaptak meg. Persze, a legszebben megfogalmazott Szabályzat sem ér semmit, ha azt nem sikerül tettekre váltani. De az Internátusi Szabályzatban toglaltak megtartása nemcsak a tanárokon és az internátusi nevelőkön múlik, — hangsúlyozta az igazgató. A szülőknek is hozzá kell járulniuk a fegyelem megszilárdításához. Ha a szülők (pl. a szünetek önkényes meghosszabbításával) maguk bontják meg a rendet, nem szabad csodálkozniuk azon, hogy más téren sem lehet fegyelmet tartani.

3. Az anyagiak lelkiismeretesebb kezelése. Nyílt titok, hogy a Magyar Gimnázium állandó anyagi nehézségekkel küzd. S ennek oka elsősorban nem az anyagiak hanyag kezelésében keresendő. Az idén felvett 250 növendék közül 80 gyermek részére kértek a szülők tandíj-kedvezményt, ill. az internátusi díjak csökkentését vagy teljes elengedését. Ez a növendékek egy harmadát jelenti! Könnyű volna azt mondani, hogy olyan szülők, akik nem tudnak fizetni, ne küldjék gyermekeiket az iskolába. Ezzel az intézkedéssel azonban éppen az iskola létjogosultságát tennénk kérdésessé. Az iskola elsősorban a magyar menekültek gyermekei számára létesült. S pont a most menekült, munka és segély nélkül küszködő szülők gyermekeit zárjuk ki? Az újonnan jött növendékek legnagyobb része igen szorgalmas, jótékony diák. Ezt a tehetséget hagyjuk elkallódnia? — Itt csak több lelkiismeretesség segít: Össze kell fogni azt a keveset amink van, s igyekeznünk kell, hogy fölösleges kiadásokat elkerüljünk. A szülőket arra kell biztatni, hogy a maguk részéről pontosabb fizetéssel enyhítsék az anyagi gondokat. — Talán például szolgálhatna az a szülő, aki önként többet ajánl fel, hogy ezzel másokat segíthessen!

Az értekezlet végén felzúgó taps mutatta, hogy a jelenlevők nemcsak megértették, hanem magukévá is tették ezeket a szavakat.

A szülői értekezletet a bensőséges 56-os emlékünneppel fejezte be. A „Magyarország lángokban” c. film képei alá a fiúk és lányok részben maguk készítette szövegeket, részben magyar költők verseit mondták el. A szereplőknek és rendezőknek az igazgató külön is megköszönte fáradozásukat. — A nap az internátus előtti kiskertben felállított emlékkereszt megkoszorúzásával, rövid imával és a himnusz eléneklésével fejeződött be.

A kastli krónikás

A sok írások tengeréből egybe-szedni, értelmesen megválogatni, rendbe-hozni, helyesen kimondani a régi bölcsesktől ismert igazságokat: új munka és mi dolgunk.

Pázmány Péter

Cserkészélet

A linzi 80. sz. „ÁRPÁD” cserkészcsapat okt. 20-án tartotta évi beszámolóját és vezetőségi választó közgyűlését. — Nagymértékben a mai ifjúság idealista és egyben józan gondolkodású részének érdeme az, hogy a természetvédelem kormányok programjának elmaradhatatlan tartozéka lett. Az egészséges levegő, a kristálytisza víz, a betegségeiből kigyógyult erdő varázsos illata, a minden mérgező anyagtól mentes természet az igényük. Tudják, hogy az előttük álló hosszú életpályájukat abban a világban kell végigjárniuk, amelyet az ember vagy beszennyez, vagy féltő gonddal megőriz a maga sértetlen, eredeti tisztaságában. S ehhez az ő romlatlan gondolkodásukból fakadó követeléshez igen közel áll, és sokszor felfedezhető már az igény a lélek üde, sértetlen tisztaságára. Általában ez jellemzi cserkészcsapatunk ifjú, de idősebb tagjait is, és ebben a szellemben folyt le a legutóbbi rendezvényünk.

Ezen Kiss Mihály kora és leromlott egészségi állapota miatt lemondott a csapatparancsnoki tisztéről, de már maga a visszatekintés cserkészmultjára példaadás és program volt a jövőre. Hiszen még címszavakban is alig fejezhető ki rengeteg munkája ifjúságunk javára. Hihetetlen lendület jellemezte az évi csapattáborok, kirándulások, valamint a cserkészösszejövetelek megszervezésében, a fogadalmak és a különböző rendezvények előkészítésében és vezetésében. Részvétel az európai nagytáborokban, az amerikai tisztképző táborban, a magyar és osztrák cserkészvezető konferenciákon, a csapat vezetésének irodalmi munkái, a „Linzi Magyar Cserkészek” szerkesztése, mindmeggannyi címszó csupán. Mögöttük roppant sok lelkiismeretesen végzett munka húzódik meg, s ez

Jubileum Grácban

A „Christiana Hungaria” — Keresztény Magyarok Egyesülete, 1984 október 14-én ünnepelte az „Erzherzog Johann” szálloda nagytermében alapításának 35 éves évfordulóját.

Előzőleg 10 órakor Nyers atya a gráci magyar katolikus lelkész mondott ünnepélyes szentmisét a „Szentháromság” templomban.

Az ünnepélyt a „Gráci vonóshármas” Haydn Divertimentoja nyitotta meg. Az elnök bevezető szavai után Mayer főtitkár üdvözölte a megjelent közéleti személyiségeket és az egyesületek és szervezetek képviselőit. Többek között Dr. Pammer városi tanácsost, aki Hasiba mérnök polgármestert képviselte. Dr. Pammer üdvözlő szavaiban rámutatott arra, hogy az egyesületnek fontos szerepe van Grácban, és utána tolmácsolta a polgármester üdvözlését és jókívánásait. Ezek után a Lukács együttes népdalokat adott elő. Ezután következett az egyesület fővédnöke, és az egyetlen még élő alapító tagja, v. Lengyel Béla altábornagy beszéde. Ismertette az egyesület alapításának nehézségeit, melyeket az akkori hatóságok jóindulata nélkül nem lehetett volna áthidalni. Utána méltatta az egyesület vezetőségének önzetlen munkáját. Majd annak a kívánságának adott kifejezést, hogy az egyesület kulturális hidat képezzen Ausztria és Magyarország között. Világosítsa fel barátait a magyar múlt-ról és jelenről, és működjön a népek egymásközi megértése érdekében.

Az ünnepi beszéd után Mag. Molnár Ottó, Márai Sándor „Halotti beszéd” c. versét szavalta el nagy sikerrel, amit a szünni nem akaró taps bizonyított. Ezután a Gráci vonóshármas Kodály Intermezzóját játszotta. Borda elnök zárószavában vázolta eddigi történelmi, irodalmi és külügyi előadássorozatainkat. A Himnusz eléneklésével ért véget a jól sikerült ünnepély.

Mayer Rudolf, főtitkár.

másokat is követésre int. De egyébként is biztosak vagyunk abban, hogy ígéretéhez híven a jövőben is részt vesz csapatunk munkájában, mint az elnökség alapító, tiszteletbeli tagja. Ugyanezt kapjuk majd meg hitvesétől, Kiss Margittól, az elnökség másik alapító, tiszteletbeli tagjától

A csapat a jövőjébe vetett reményünket az új parancsnoknak, Lukács Károlynak személye csak megszilárdította. Már eddig is két csapattáborunk parancsnoka volt. Szép eredménnyel végezte munkáját. Így ő is az egyik biztosítéka annak, hogy továbbra is megvalósul boldogemlékü VI. Pál pápa kívánsága. Ezt Opilio Rossi, akkor bécsi nuncius 1976 március 25-i levelében továbbította csapatunknak, és így hangzik: „Maradjunk hűségesek a magas krisztusi ideálokhoz a hit és a hazaszeretet megerősítésével.”

dr Kerny Géza

ausztriai magyar főlelkész

Találkozó Innsbruckban

A külföldön élő fiatal magyar értelmiségnek több évtizedes szellemi fóruma az őszi találkozó Innsbruckban. Rendezője a katolikus magyar egyetemi mozgalom helyi csoportja és az innsbrucki Magyar Egyetemisták és Akadémikusok Szövetsége (IMEASZ). A résztvevők Ausztria és Bajorország közeli városaiból érkeznek, az idén mintegy 60-an jöttek össze. A kétnapos (nov. 2—4) tanulmányi összejövetel előadói azokat az új jelenségeket vizsgálták, amelyek a mai magyar szellemi életben fel-felbukkannak. A Metro-Együttes egykori alapítója és dobosa, Brunner Győző saját élményei, sikerei és csalódásai tükrében vázolta fel a nyugati rock és beat-muzsika térhódítását a hazai fiatalság soraiban, majd az elmúlt évtized új zenei kísérleteiről nyújtott felvételekkel illusztrált tájékoztatást, — egészen az „István a király” című rock-opera körül kialakult vitáig.

Hajnal László Gábor író, a lakiteleki nemzedék Münchenben élő tagja, a magyar filmről tartott előadást. A résztvevők érdeklődéssel néztek meg egy részletet Sára Sándor otthon betiltott „Krónika” című filmjéből.

Nagy sikert arattak fellépésükkel a Kastli Magyar Gimnáziumból érkezett diákok. Köztük egy felvidéki és két erdélyi fiatal is szerepelt. Saját írásaikból mutattak be néhányat, bepillantást engedtek szerkesztőségi munkájukba, és egy Amerikából érkezett testvérpár Bartók Béla és Weiner Leo műveiből adott elő hegedűszámokat. Zongorán a gimnázium leányinternátusának nevelőnője, Sándor Mónika kísérte a kis együttest.

A diákok megbizottja résztvevett az új hazai hangokról rendezett kerekasztal-vitában is, amelynek egyik főtémája a hazai Táncház-mozgalom eredete, közösség- és személyiségformáló jelentőségének felmérése volt.

Nagy élményt nyújtott a résztvevőknek Korzenszky Richárd pannonthalmi bencés-igazgató előadása, amely a mai prózában felbukkanó transzcendencia megnyilatkozásait mutatta be sok idézettel, színvonalas tálalásban.

A vasárnap délelőtti szentmisét a résztvevők aktív közreműködése mellett Frank Miklós evangélium-magyarázata emelte az innsbrucki őszi napok jelentős mozzanatává. A farizeusokról és írástudókról szóló szentírási részletet értelmezve kimutatta az értelmiségi áru-lás különböző lehetséges formáit és figyelmeztetett az írástudók felelősségére.

Az élet könyvéből

AUSZTRÁLIÁBÓL

Isten veled Strommer atya!

Okt 13-án, 80 éves korában magához hívta az Úr Strommer Henrik atyát, aki öt éven keresztül szerető, buzdító, néha ostorozó lelkipásztor volt a perthi magyaroknak. Istent, Hazát meg Nemzetet — ebben a sorrendben — idézte mindig emlékezetünkbe. Felelősségre, kötelességeink teljesítésére hívta föl mindig újra a figyelmünket.

Sokan a szemére vetették, hogy politizál. Nem! Ő csak gyakorlati volt. — „Amire Jézus tanított, azt pontosan lehet és kell is teljesíteni. Ha ő politizált, akkor Prohászka püspök, Mindszenty hercegprímás és II. János Pál pápa is politizál”. — Mindig adott. Mikor mondtuk, hogy nem kell annyit adni, csendesesen azt mondta: „Nem lehet nem adni” — és adott! Hitet, reményt és pénzt is. — Isten nyugosztalja!

†

Isten veled, Marianne testvérünk!

Igy szólt Henrik atya utolsó halotti búcsújától, amikor Medve Zoltánét, Marianne Nagyasszonyt — ahogy ő nevezte — 105. életévében temette. — Ez a temetés nagyon elgondolkoltatta Henrik atyát. Miért hív el az Úristen egyeket 20 évvel, 40 évvel, 80 évvel; egyeket pedig 105 éves korig enged élni? Biztosan célja van vele, mert Neki mindenkivel van célja: „Erre figyelmeztet Marianne testvérünk élete. Mert egy darab történelem száll vele sírba. Soha sem felejtjük el, hogy volt 1848, amelynek egyik hőse volt Perczel tábornok. Marianne ennek a tábornoknak az unokája. Emlékeztessen minket mindig arra, hogy őseink mindig keresztény hitben éltek... Ő, ott az Örökkévalóságban viszontlátja szeretteit, Szent Istvánt, Szent Lászlót... Kérje meg, járjanak közbe érettünk, a magyar nemzetért a Mindenhatónál! Ne engedje meg, hogy Hazánk elveszen, hogy elsüllyesszék Európa színéről! Kérje a Jóistent, legyen hozzánk irgalmas!”

*

Henrik atya ezt a búcsújától azzal fejezte be: „Imádkozunk azért, aki közülünk elsőnek fogja követni Marianne Nagyasszonyt”. — Akkor vajon sejtette-e, hogy őérette imádkoztak?

(Perthi Magyar Élet)

AUSZTRIA

Bécs: Halálozás: Erdélyi Erzsébet 82 éves korában november 1-én meghalt. Temetése nov. 12-én volt a Zentralfriedhofban.

Linz: Keresztelés: aug. 23-án **Traunkirchenben: Nikoleta**, Madarász Viktor és Tóth Mária kislánya; — szept. 6-án ugyanott **Marcella**, Paczona Ernő és Kmett Rózsa leánya; — szept. 29-én **Pallinger Nikoleta** és **Boros Beatrix**; — okt. 18-án Magdolna, Mihályi Ferenc és Szanyi Ilona leánya.

Elsőáldozás: Szept. 9-én a magyar szentmisén elsőáldozást végzett **Kilyen László Szabolcs**. — A lelkésznek öröme volt az előkészítésében, mint mindig, amikor olyan gyermeket vezetnek az Úr asztalához, akit a szülők lelkiismeretesen neveltek.

Halálozás: Halász Julianna 67 éves korában Linzben; — **Molnár János** kazánfűtő 59 éves korában Welsben elhunyt.

*

Dr. Irányi László, a külföldi magyarok püspöke, 1984 szeptember 18-án, **dr. Kerny Géza**, linzi magyar lelkipásztort, az ausztriai magyarok főlelkészének nevezte ki. Kérjük a kedves hívek buzgó imáját és az Úr segítségét, hogy felelőségteljes új feladatát is még sokáig, jó

egészségben láthassa el mindnyájunk örömeire.

Ebben a örömben osztozódik az ÉLETÜNK is. — Mert Kerny Gézában nagyon képzett, áldozatos és végtelenül szerény paptestvérünket érte ez a kitüntetés. — Ami Kerny Gézában mindig feltűnt, az az ő meleg honszeretete egy buzgó lelkipásztornak, amit kellemesen aláfest az ő lírai vénája. — Ad multos annos!

H. F.

BELGIUM

Brüsszel: Halottaink: Kremmer Ágnes, (49) dr. Berzsenyi Gyula felesége, Gentben elhunyt. Temetése szept. 26-án volt Máriakerk-ben; — **Pavlovik Savo** (58) Mészáros Piroska férje, okt. 10-én; — **Andrée Grégoire** (83), a Magyar Ház jövője, okt. 29-én; — **Mme. Jagrik Ilona-Toben** (75), Jagrik József nővére, okt. 29-én elhunyt. Temetése nov. 2-án volt; — **Nádasdy Benő** (89), hű magyar, mélyen vallásos, a Magyar Házat szerető és nagylelkűen segítő, jó édesapa volt. November 2-án távozott; temetése nov. 6-án volt. — R. I. P.

NÉMETORSZÁG

München: Keresztelés: Zernikow Sylvia, Z. Claus és Sólyom Erzsébet kisleányát okt. 10-én; — **Csikány Sandra Katharina**, Cs. László és Pavelka Katalin kisleányát (szül. 1984 szept. 2-án, Münchenben), okt. 28-án keresztelték ugyanott.

Halottaink: Zalay-Scholz András 85 éves korában okt. 31-én Münchenben meghalt. Temetése nov. 5-én volt a Westfriedhofban; — **Csampa János** 85 éves korában okt. 10-én Münchenben elhunyt. Temetése okt. 25-én a Waldfriedhofban volt.

Stuttgart: Halálozás: Ivánfiné szül. Hegedüs Gizella, július 23-án visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. — Nyugodjék békében!

Eggenfelden: A keresztesség szentségében részesült: Drégely Dániel Georg, dr. med. D. György és dr. med. Elisabeth Stocker második gyermeke, nov. 4-én.

OLASZORSZÁG

Scandicci (Firenze: június 28-án megkeresztelték **Chiárárt**, Martini Francesco és Vecsey Mária második gyermekét; — **Anghiari** (Arezzo): július 1-én megkeresztelték **Valentinát**, Serafini Mario és Toronyi Sarolta második gyermekét. — Isten éltesse mindnyájukat!

Róma: június 2-án a Szt. Anna templomban (**Vatikánváros**) P. Salamon László megeskette **Cristadoro Adrianót** és **Giczy Henriettét**; — **Cologno Monzese** (Milano): június 23-án Roveretóban volt **Adamezt Imre** és **Szabó Judit templomi esküvője**. — Isten éltesse a fiatalokat!

Milanó: július 20-án, 62 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt **Belli Ugóné sz. Lutzenberger Ilona**. — Nyugodjék békében!

*

Róma: P. Rákos Raymund, a Szent Péter bazilika magyar gyóntatója, minorita (ferencesrendi) szerzetes, október 14-én celebrálta **aranymisét** rendjének régi templomában, a Nagyboldogasszony-templomban Miskolcon. — Ad multos annos!

*

Róma: Az itt lakó **dr. Péter Antika Ferencet**, aki **bogdánfalvai (Csángóföld)** származású s ki így szokott fohászolni: „Isten áldd meg a magyart, de ne feledd el a csángót se”, **Rietiben szerpappá** (diákonus) szentelték. Hétközben tovább folytatja munkáját a parlamentben mint „funzionario”, a hétvégeken pedig katolikus testvérei szolgálatának él a rieti egyházmegyében. — A jó Isten áldása kísérelje munkáját!

*

P. Angelus humorából: Csipicsekné, barátnőjét várva, átszalad a közeli temetőbe s virágot visz férje sírjára. Ajtajára kiírja: „A temetőben vagyok”. — Visszajövet sorai alatt ezt az üzenetet találja: „Nyugodjál békében!”

† Pankotai M. Laura

Buffalóban szívmitét (angina pectoris) alatt november 9-én váratlanul elhunyt. Temetése november 12-én volt.

Bécsben a Pázmáneumban Mindszenty bíboros szolgálatában vált szinte nélkülözhetlenné ez a mindenhez értő, dinamikus szociális Testvér. Szűkebb hazájában, Miskolcon, lépett be a Szociális Testvérek Társaságába. 1938-ban tette le a fogadalmát Szegváron. A háború után több rendi testvérel az Egyesült Államokba került, Buffalóba. Mikor Mindszenty hercegprímás elhagyta a budapesti amerikai követséget és kijött Nyugatira, Laura testvér 1972 szeptemberétől kezdve a bíboros haláláig, 1975 nyaráig hűségesen szolgálta őt. Ő volt a „pénzügyminiszter”; ha kellett, bevásárló; ha kellett — soffőr vagy hangszalagfelvevő a Prímás környezetében. Egyszerűen nélkülözhetetlen volt!

Mindszenty bíboros nagyon meg is becsülte! — Aztán csendesesen, ahogy jött Buffalóból, úgy ment a prímás halála után a Pázmáneumból oda vissza...

Mint kanadai állampolgár, betegen, rossz szívével, járt át Kanadába, fenntartva és ápolva a kapcsolatot ottani magyar testvéreivel. Közben hűségesen figyelte, mi történik itt Európában is Mindszenty emlékezetével. Érdekelte vele kapcsolatban minden: a Mindszenty-sír, a Mindszenty-múzeum, szellemi öröksége, a könyvek, — egyszóval hűséges híve maradt a síron túl is.

Have anima pia et fidelis!

Olvasói levél

Igen örülnék, ha a következő rövid hírt Édesapámról az „Életünk” leközzölhetné:

Calligaris Ferenc — Budapest, 1892 jún. 8-án született. Zeneművészeti Főiskolát végzett zeneszerző, karmagy. A budapesti tabáni plébánia Szent Katalin templomának karmagya volt 45 éven át. Jelenleg Braziliában él. — Szerzeményei: 344 Opus. A kéziratok a budapesti Széchényi Könyvtár Zeneműtárában megtalálhatók. 'Nossa Cidade' Op. 180 című vegyeskari művét 1968 okt. 13-án mutatták be Passo Fundo-ban (Brazília). Most belekerült a mű a város történelmi leírásába, mint 'Passo Fundo Himnusz'.

Magamról röviden annyit, hogy 1956-ban hagytam el Magyarországot férjemmel. London, Sao Paulo után Bad Godesbergben telepedtünk le. Húsz év óta a bonni magyar misék kántora vagyok. Szívvelyes üdvözlettel

dr. Szöllösy Viktorné

Boldog családot szeretnék alapítani Ki az a magyar lány, aki kölcsönös simpatia és majd szeretet esetén feleségem lehetne? NSZK-ban élek, 27 éves vagyok, 178 cm magas, orvos. Fényképes leveleket a kiadóba kérek „Chopin” jelígre.

Mindennemű magyar-német-francia-nyelvű fordítást vállalom. — Mohar Ákos dipl. fordító, Dammweg 13, 6900 Heidelberg 1, Tel.: (062 21) 83 30 05.

Ki segítene egy NSZK-ban élő magyar családon? — A családfőnek 24 éves gépkocsivezetői gyakorlata, jó kézügyessége, 23 éves fiának kereskedői végzettsége és jogosítványa van. — Bármilyen munkát elvállalnának. Válaszokat „Megbízható és szorgalmas” jelígre a kiadóba kérek.

A színész halála

Szakáts Miklós 1920 — 1984

Bad Reichenhallban (NSZK) október 22-én, 64 éves korában váratlanul meghalt Szakáts Miklós, az egyik legkiválóbb és legnépszerűbb magyar színművész. Erdélyben született és még egészen fiatalon került a kolozsvári Nemzeti Színházhoz. Budapesten a Madách Színházban, a Vígszínházban és a Nemzetiben aratta sikereit. Remek alakításával nemcsak színpadon, hanem a filmvászonon is — mintegy 40 filmben játszott! — magával ragadta a nézőket.

Az 56-os szabadságharcban tanúsított magatartása miatt, 1957-ben őt is elnémitották. 1969-ben jött Nyugatra, előbb Angliában, majd az Egyesült Államokban élt, különböző főiskolákon színháztörténelmet és dramaturgiát tanított.

Utolsó szereplésén, a Szabad Európa Rádió müncheni stúdiójában, egy régi magyar „Haláltánc-éneket” mondott szalagra. Legvégül ezeket mondta:

„Elmegyek meghalni, azért kérek téged, Kegyelmes Krisztus, hogy irgalmazz énnem, megbocsátván minden én bűneimet, mert meg kell halnom”.

Néhány nappal előbb, hogy szavait a rádió, Halottak-napján, Magyarországra sugározta, — Szakáts Miklós már halott volt. Férjiasan zengő, gyönyörű gordonka-hangja elnémult örökre. Vele egy nagy színész és magyarságához töretlen hűségű, igaz ember távozott az élők sorából. — Higyjük, hogy elnyerte az Úr kegyelmét!

Szamosi József

ÚJ KÖNYVEK DÉNES TIBOR:

Holnap - Holnapután - Tegnapelőtt Novellák. A neves magyar író posztumusz műve, 230 o. Ára puha kötésben: 25,—sFr.

GESTA HUNGARORUM I. **Történelmi tanulmányok**, melyek a SMIKK 1982. évi lugánói tanulmányi napjain hangzottak el. 11 magyar szerző értékes írása, mely keresztül vezet a magyar történelem honfoglalástól Mohácsig terjedő szakaszán. 220 oldal. Ára fűzve: 35,—, kötve 42,— sFr. A könyvek megrendelhetők a SMIKK címen: Postfach 87, CH - 8037 Zürich.

SOLYMOSI CSABA önálló biztosítási üzletkötő, segít magyar jogosítványok és a magyarországi balesetmentes gépjárművezetői évek elismertetésében, valamint a várható nyugdíj kiszámításában Nyugat-Németország területén. **Érdeklődni 18 — 19 óra között:** Tel.: (0 89) 1 41 90 57 vagy (0 89) 2 01 28 05

BARBIÁNI ÁGNES szakkosmetikus. Az olasz név ellenére — magyar kozmetikusnő, 18 éves praxissal. **Magyarországon** végzett, növényi természetes anyagokkal dolgozik, üzletét **Schwabingba** helyezte át, ahol szeretettel várja vendégeit. (Solarium, gyantázás, kiváló kozmetikai cikkek kaphatók!) — Előzetes bejelentést kérek! Cím: Nordendstr. 12. földszint, 8000 München 40

Németországban élő tisztviselő, fiatalos ötvenes, keresi szeretetet, megértésre, otthonra vágyó, egyedülálló komoly férfi ismeretséget. — Válaszokat: „Kerlek házamban várlak” jelígre a kiadóba kérek.

Franciaországban (Vosges) élő 48 éves, 178 cm. férfi, ötszobás falusi keretes házzal, rendezett anyagiakkal, keresi korban és magasságban hozzáillő, csendes, jólelkű hölgy ismeretséget. Minden fényképes levélre válaszolok. — Leveleket „Kalandornők kíméljenek” jelígre a kiadóba kérek.

Nyugatnémetországban élő orvostanhallgató, 22/174, megismerkedne komoly gondolkodású, kedves magyar kislánnyal. Fényképes válaszokat magyarul kérek „Igazi barátság” jelígre a kiadóba kérek.

Magyar Festmények
GALÉRIA PANNONIA WIEN I-TIEFER GRABEN 12-AUSZTRIA

MUNKÁCSY MIHÁLY
PAÁL LÁSZLÓ
SZÉKELY BERTALAN
CSÓK ISTVÁN
LOTZ KÁROLY
IVÁNYI-GRÜNHALD
RIPPL-RÓNAI, stb.

Hirdetések

A MÜNCHENI SZABAD EURÓPA RÁDIO
MAGYAR OSZTÁLYA

alkalmi kisegítő gépirónót keres.
Feltételek: gyakorlott gépírás (villanyíró-
gépen), tökéletes magyar helyesírás. Csak
érvényes nyugati útlevelel és müncheni
lakhellyel rendelkező jelentkezőket
vehetünk figyelembe.
Radio Free Europe / R.L. Inc.
Ungarische Administration
Oettingenstr. 67, 8000 München 22.
Telefon: 2 10 22 81

Igazi barátot, — őszinte jellemű, in-
telligens 57-62 éves férfi ismeretségét
keresi házasság céljából csinos, jömeg-
jelenésű, nyugodt, kellemes természetű
független nő. Fényképes választ „Mert
nincs más út” jelígre kérek a kiadóra.

Megjelent! Varga László: Megjelent!

A FECSKE UTCA
ÉS A PARK AVENUE SARKÁN

A szerzőnek a két háború közötti és utá-
ni politikai, társadalmi, emberi jelenségekről
és személyes élményeiről írt könyve.

A több mint 200 oldalas könyv ára ke-
ménykötésben, postaköltséggel együtt US
dollár 12,50. — Megrendelhető a csekk
egyidejű megküldésével a szerzőnél: 141
East 33rd Street, Apt. 15/E New York,
N. Y. 10016; valamint a Püski és más
könyvkereskedésben is.

HAZAI HENTESÁRÚ DM

1 kg Kolbász száraz	18,—
1 kg Kolbász füstölt	16,—
1 kg Véréshurka rizsával	12,—
1 kg Májashurka rizsával	12,—
1 kg Dísznásajt	14,80
1 kg Tokaszalonna	10,80
1 kg Vastagszalonna	14,—
1 kg Tepertő	16,—
1 kg Borda	12,—
1 kg Sonka	24,—

A szállítás utánvételes.

5 kilón felüli rendelésnél portómentes.
MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
Peter - Rosegger - Str. 3
6710 Frankenthal / Pf. ☎ (062 33) 6 26 93

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és
fordító, magyar - német és német - magyar.
Németországban tanácsadás, állampolgár-
sági és menekültügyi kérdésekben, vala-
mint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249,
D - 4040 Neuss. Telefon (0 21 01) 54 13 17.

Rupp László hites törvényszéki fordító,
vállal fordításokat magyarról németre és
németről magyarra Postfach 162 D-8000
München 1. — ☎ (0 89) 53 02 35.

OKMÁNYAIT

gyorsan lefordítom és hitelesítem.
Stefan Korényi, Rheinhessenstr 122,
6550 Bad Kreuznach. Tel.: (06 71) 6 38 68

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten
Inh.: O. Bayer
Kreilmayerstr. 26 - 8000 München 2
Telefon (0 89) 1 29 63 93 DM

Egri Bikavér	6.80
Alföldi Olaszrizling 1.	5.30
Alföldi Kékfrankos 1.	5.30
Abasári Rizling 0.7	5.95
Debrői Hárslevelű	6.30
Badacsonyi Kéknyelű	7.20
Badacsonyi Szürkebarát	7.30
Soproni Kékfrankos	6.60
Villányi Burgundi	7.30
Hajósi Cabernet	7.30
Boglári Olaszrizling	6.—
Boglári Kékfrankos	6.—
Boglári Cabernet-rosé	6.—
Csopak Rizling	6.80
Zöldszilváni	7.30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14.50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12.50
Vilmos kortepálinka	24.50
Császárkörte	19.50
Kecskeméti barackpálinka	27.—
Cseresznye pálinka	24.50
Szilva pálinka	21.50
Kosher Szilva pálinka 0.8	32.—
Hubertus	21.—
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	32.—
Beverage Bitters 0.5 lit.	17.—
Pick szalámi	kg 27.—
Csabai	kg 25.—
Gyulai	kg 23.—
Házi kolbász	kg 19.—
Kalocsa tarhonya	1/2 kg 3.30
Nagykoctátsza	1/2 kg 3.50
Paprika káposztával	0.7 lit 4.40
Hegyes eróspaprika	4.40
Hegyes csípőspaprika	4.40
Bogyoszlói paprika	4.10
Disznósajt	kg 12.50
Véres- májashurka	kg 12.50
Kalocsa Paprika-set	7.10
Paprikakrém tubus: édes/félerős/erős	1.50
Gulyáskrém tubus	1.80
Gyalult tők 0.72	2.90
Sóskapüré	2.20

— Üvegárút is szállítunk —
Desszert szaloncukor kg 16 —

BÖRZSÖNY TÉLI TÁBOR

A Magyar Cserkészszövetség Európai
Kerülete a karácsonyi szünetben — 1984
december 26-tól 1985 január 6-ig rendez-
zi meg a tiroli Achenkirch-ben
hagyományos TÉLI TÁBORÁT

A vidám, téli sportokat is magában
foglaló téli táborra jelentkezni lehet az
európai cserkészkerület központjában —
Oberföhringer Str. 40, D-8000 München 81
☎ (0 89) 98 26 37 / 38.

Kívánatra pontos leírást is küldenek.
Táborparancsnokság

KARÁCSONYRA MÉG MA RENDELJE
MÉG ÉS CÉGÜNK AZONNAL SZÁLLÍTJA
AZ ALANT FELSOROLT KÖNYVEKET
ÉS HANGLEMEZEKET!

Herczeg Ferenc: Pogányok	16,—
“ ”: Gyurkovics család	20,—
Erdőre Renée: Santarra bábos	20,—
Csathó K.: Te csak pipáld Ladányi Föl- diékkal játszól... Most kél a nap	30,—
a nap	30,—
F. Kahn: A szerelem iekolája (490 o.)	68,—
Charrière: Pillangó, Szökéseim a pokolból	27,—
Kőváry G.: Ein Ungar kommt selten allein	29,—
Molnár F.: Die Jungen der Paulstrasse	32,—
Móricz Zs.: Misch und das Kollegium	16,—
Arany János: Gedichte	16,—
Madách: Die Tragödie des Menschen	16,—
Petőfi Sándor: Gedichte	18,—
Venezs: Ungarische Kochkunst	22,—
Magyar Elek: Az Inyestmester szakácskönyve	27,—
P. Howard Rejtő: Csontbrigád	12,—
“ ”: Piszkos Fred a kapitány	11,—
“ ”: A szöke ciklon	8,—
“ ”: Vesztegzár a Grand Hotelben	7,—
“ ”: Az ellopott század	6,—

Apon 2749 A legszebb karácsonyi énekek,
Barabás Sári énekel A tasak hátsó oldalán
az énekek szövegei. 23,—
SLPX 16598 A budapesti Madrigál Kórus
ismert karácsonyi énekeket ad elő. 21,—
SLPX 10110 31 ismert magyarnóta: Aká-
cos út, Ki volt az asszony, Piros pün-
kösd napján, Ahogy én szeretlek, stb. 21,—
SLPX 19133 Himmusz, Szózat, énekelve,
csak zene, ismert versek kiváló előadásá-
ban 21,—
SLPX 10159 Horváth Pista legújabb nagy-
szerű cigány-nóta lemeze 21,—
LPX 10103 Kovács Appolónia ismert ci-
gány dalokat énekel. A két cigánydal le-
mez együtt csak 36,—

● 1 kg finom szaloncukor 17,— ●
Népviselési falinaptár 20,—
KAZETTÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN!
— Kérje katalógusainkat —
Rendelést telefonon is felveszünk!
MUSICA HUNGARICA Rümannerstr. 4
8000 München 40 Telefon (0 89) 30 50 43

P. SZÓKE JÁNOS

VÁNDORÚTON

című könyve megrendelhető a szerző
címén: Postfach 1209, D-6240 Königstein.
Ára US \$ 5.— vagy DM 12,—

KÖNYVÚJDONSÁG!

Pröhle Sándor postumus verseskötete:
JANUS
112 oldalas izléses kiállítású könyv. Ára:
DM 16,—. Megrendelhető: Augusztiny-
Pröhle, Hegelstr. 31, D-7400 Tübingen

SEIDEL WOLFGANG ügyvéd
értesíti tisztelt ügyfeleit, hogy a régi címről
(Goethe Str. 32. 8 München 2) elköltöztött.
Irodájának új címe:
Landwehrstr. 72 / I 8000 München 2
(az U-Bahn megálló közvetlen közelében)
Telefon (0 89) 53 92 96

FIGYELEM!

Az „ÉLETÜNK” előfizetési ára
egy évre DM 18.—, tengerentúltra
légipostával DM 28.—.

Kérjük előfizetőinket az előfizetési-
díjat lehetőleg postscheckkontónkra,
tengerentúlról pedig ne bank
úttal, hanem eurócsékkban utalják
át, mert a banklevonás igen nagy.

● Kedvezményes áron kapható! ●

HIRDETTEM AZ I GÉ T!

Mindszenty szellemi végrendeletének
ez a könyv az első gyöngye, amit
kiadott a Mindszenty Alapítvány.
A könyv tartalmaza Mindszenty
legfontosabb körleveleit, írásait és
beszédeit, amiket harcban a meg-
szállókkal írt vagy mondott, vala-
mint felejthetetlen körútjain a világ-
ban szétszórt magyarokhoz intézett.
A 60 oldalas bevezető tanulmányt
Közi Horváth József írta.
— Legszeb ajándék! —
Ára DM 20.— vagy \$ 10.— + portó.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Oberföhringer Str. 40,
D-8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészsg.
Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc,
Seelsorger.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
Oberföhringer Str. 40
8000 München 81,
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.

Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
Abonnement: DM 18 — pro Jahr,
nach Übersee mit Luftpost DM 28,—

ELŐFIZETÉS:
Az Életünk a helyi magyar lelke-
szek terjesztik, 6k küld k szót és ná-
luk is kell előfizetni!

Tengerentútra, vagy ahol nincs ma-
gyar lelkész oda a kiadóhivatal küldi
az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 18.—
vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentútra légipostával DM 28.—

Lapzárta: a hónap 18-án.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el

Postscheckkonto München:

Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,

Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”.

Druck: Danubia Druckerei GmbH,
Ferenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: Einem Teil dieser Auflage
liegt bei: Rundschreiben. — A kiadvány
egy részéhez körlevél van mellékelve

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK
FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bank-
kontónkra, hanem Postscheckkontónkra
kérünk; Kath. Ungarn-Seelsorge — Son-
derkonto — München, Postscheckamt
München, Konto-Nr. 606 50-803.

KÉRJÜK OLVASÓINKAT, HOGY
ELŐFIZETÉSÜKET RENDEZZÉK!Kiadóhivatalunknál kapható
könyvek

Mindszenty József: Hirdettem az Igét
(1944-1975). — 300 oldal, vázson-
kötésben DM 20.— vagy \$ 10.—
Mindszenty József: Napi jegyzetek
480 o. váz. köt. DM 32.— \$ 15.—
Mindszenty József: Emlékirataim,
500 old., váz. köt. DM 40.— \$ 22.—
Kardinal Mindszenty: Erinnerungen
4. kiad. váz. köt. DM 40.— \$ 22.—
Közi Horváth József: Mindszenty
bíboros zsebkönyv. DM 6.— \$ 4.—
Hermann Egyed: A katolikus Egyház
története 1914-ig. Az egyetlen modern
magyar egyháztörténet. 582 o. DM 32.—
Az Irodalom világa. Irodalomelméleti
alapvetés, 100-nál több versillusz-
trációval, kb. 300 old., vázson köt.
DM 15.— \$ 10.—
Szamosi József: Máriacelli emlé-
könyv. képes kalauz 48 képpel,
ebből 32 színes DM 12.— \$ 6.—
Szállításnál + portókölség.

Megrendelhető: az „Életünk”

kiadóhivatalánál
Oberföhringer Str. 40
D-8000 München 81, W. Germany

MÜNCHEN ZENÉS BOROZÓJA

TOKAJER-KELLER

várja kedves vendégeit.
Rotkreuzplatz 2 / a (Donnersberger
Str. sarkán, U 1 végállomás)
Nyitva: 17 órától éjjel 1 óráig.
Vasárnap szünnap.

Originál magyar borok. Magyaros
ételek: bableves — gulyásleves —
pörkölt — házikolbász —
dísznásajt — borkorcsolyák,
Tánc. — Polgári árak.
Tulaj: Inoka Miklós Tel.: 16 96 68

OKMÁNYOK HITELES gyorsfordítása:
August LÉVAI bírósági tolmács:
Lehnsgrund 24, 4300 Essen ☎ (02 01) 71 15 82

SZALONCUKOR

csokoládé fondant
vagy csokoládé zselé
töltelékkel

1 kg DM 15,40

Rendelés 5 kg-tól portómentes

Rendeljen idejében levelezőlapon
vagy telefonon (18,00 órától).

Versand Handel

ROLAND WELKENS

Robert Bosch Str. 12 b

8900 AUGSBURG

Telefon (08 21) 70 33 72

FÉNYKÉPEZŐGÉPEK — FOTOMUNKÁK
PASSFOTO

FOTO DOBOS

Rindermarkt 16

8000 München 2 - Telefon (0 89) 26 51 12

ART

DÉMÉNAGEMENTS S. A

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre,
tengerentútra — légiszállítással is —
költözködés, bútorraktározás,
külföldi szállítmányoknál a vám
elintézése.

Magyarországra is szállítunk!

Magyaroknak kedvezmény!

ART Déménagements S. A.

2 rte du Grand Lancy

CH-1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztes László

58 rte de Veryier,

CH-1227 Carouge, GE

Tel.: 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után.

AGAPE KIADVÁNYOK

Újvidéken (Jugoszlávia) AGAPE néven
katolikus kiadó működik. Kiadványait min-
denkinek szeretettel ajánlja. Az eddig meg-
jelent kiadványok közül kaphatók:

Agape folyóirat (megjelenik minden páratlan hónap végén) évi előfizetés	DM 10.—
Isten népének története (Biblia kép- regényben. Eddig megjelent 21 füzet) egy-egy füzet ára	2.20
Antal testvér (Páduai Szent Antal élete képregényben, színes, 72 old.)	4.—
Nigg-Schneiders: Assisi Szent Ferenc és világa (142 old., 72 színes képpel)	17.—
Malinski-Bujak: II. János Pál (210 o., 111 fekete-fehér és 42 színes képpel)	17.—
Képes Biblia	20.—
C. B. de Gaszold: Imák a bárkából	3 10
A keresztfához megyek (Keresztutak gyűjteménye)	5.—
Harmath K.: Megváltásunk szent éve (brosúra)	1.—
I. Loidl: A fatimai látnokok (bros.)	1.—

Ezenkívül kaphatók még természetből vett
motívumú levelezőlapok (és fél levelezőlap-
nagyságú képek) bibliai vagy más aforiz-
mával; katolikus zsebnaptár és falinaptár.

A kiadó címe: AGAPE, Cara Dusana 4
YU - 21090 Novi Sad, Jugoszlávia.

Az AGAPE szívesen vállal mindennemű
nyomdai előkészítést vagy nyomtatást Ju-
goszláviában, a nyugatiakhoz képest igen
mértányos áron!

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag	Sír.
KÖNYV ÉS HANGLEMEZ	
Ferdinandy M.: Az ellenszégülők	40.—
Halász Péter: Tam tam	28.—
Mikes György: Talicska	15.—
Bibó István összegyűjtött munkái I.	47.—
Habsburg Ottó: Jalta és ami utána következett	25 —
Koestler Arthur: Sötétség délben	25.—
Bocaccio: Dekameron I., II.	39.—
Zilahy Lajos: A lélek kialszik	16.—
Zola E.: Párizs gyomra	12.—
H. Wouk: Zendülés a Caine hadihajón	28.—
H. Wouk: Hajsza	22.—
Moldova: Napló	21.—
Moldova: Magyar atom	19.—
Moldova: Elhúzódo szüzesség	21.—
Németh L.: Homályból homályba I. II.	33.—
II. Rákóczi Ferenc emlékiratai	45.—
Szilvási: Vízválasztó	14.—
Dumas: Monte Cristo grófja I., II., III.	57.—
Benedek István: Párizsi szalonok	21.—
Germanus Gy.: Alah Akbar	24.—
Germanus Gy.: Kelet varázsa	9.—
M. Waltari: Színuhe	19.—
Szótárak, nyelvkönyvek, úti- és utazási regények, gyermek-, ifjúsági könyvek. — Nyugati és antikvár könyvek nagy válaszá- tárban! Kb. 10,000 könyv! — Hanglemezek és teljes operák!	
M. SZERDAY — Metropolitan Verlag	
Telefweg 16 CH-4142 Münchenstein/Schw.	
☎ 061 / 46 59 02 külföldről: 0041 / 61 46 59 02	